

СТЕНОГРАМА

круглого столу на тему: "Державна молодіжна політика в Україні: світовий і національний досвід"

від 28 жовтня 2015 року

Веде засідання Голова Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму А.Л.ПАЛАТНИЙ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги, шановні присутні! Дуже вам вдячний за те, що сьогодні знайшли час. І ми збираємося в цьому залі, ми збираємося сьогодні по дуже серйозним питанням – питанням нашої молоді. Ми всі розуміємо, що молодь – це майбутнє нашої держави. І розвиток її – це теж дуже важливе питання не тільки для законодавчої гілки влади, для народних депутатів, для нашого комітету, але ж і для всіх виконавців, для профільних міністерств, для обласних та районних організацій.

Ми з вами сьогодні зібралися, щоб розглянути важливе питання, яке має бути предметом розмови на державному рівні, а саме: питання державної молодіжної політики в Україні: світовий і національний досвід. Модель державної молодіжної політики (щодо формування) формувалася протягом останнього десятиліття, сьогодні, на жаль, не відповідає масштабу завдань і викликам, що постають перед державою та нашим сьогоднішнім суспільством. Сучасна молодь стала повноправною частиною міжнародного молодіжного співтовариства, яка активно інтегрується в глобальні економічні, політичні і гуманітарні процеси нашої держави. Молодь повинна стати базовим стратегічним ресурсом держави та суспільства. Це насамперед означає підвищення ступеня уваги до проблем молоді, принципову зміну ставлення до неї на всіх шаблях та гілках влади.

Безумовно, реформування державної молодіжної політики потребує творчого використання кращого міжнародного досвіду з урахуванням національних українських традицій та збереження уваги до питань працевлаштування молоді, підтримки молодих сімей, забезпечення молоді житлом, національно-патріотичного виховання молоді. І саме держава має виступити як системний інвестор, що здійснює цілеспрямоване вкладення коштів в молодь через створення державної системи органів і сучасних інститутів молодіжної політики. Тому важливо домагатися суттєвого виділення у державних та місцевих бюджетах цільових коштів на фінансування державної молодіжної політики.

Одним з основних завдань має стати систематизація нормативного регулювання молодіжної сфери згідно з європейськими демократичними цінностями та створення, дійсно, необхідних умов для зміцнення правових та матеріальних гарантій для молодих громадян нашої держави. Адже хто як не ми маємо турбуватися та допомагати молодим людям у реалізації їх творчих можливостей та ініціатив, залучати молодь до активної участі у національно-культурному відродженні українського народу.

Впевнений, що запорукою успішної реалізації молодіжної політики держави є налагодження ефективного зворотнього зв'язку державних органів з молодіжними організаціями. Маю надію, що сьогодні ми побудуємо ефективний діалог. Доопрацюємо всі наші питання. І я впевнений, що наш круглий стіл буде мати продовження.

Шановні учасники засідання, я пропоную сьогодні регламент для доповідей – 10 хвилин і для виступів та обговорень – 5 хвилин. Я дуже прошу не порушувати регламент. Дякую.

Отже, я хочу запросити одразу до слова, до виступу заступника міністра молоді і спорту України з питань європейської інтеграції Мовчана Миколу Петровича. Дякую.

МОВЧАН М.П. Дуже дякую, шановний пане голову.

Шановні народні депутати! Шановні друзі, колеги, керівники і представники міжнародних організацій, наші партнери Міністерства молоді та спорту! Я вас всіх щиро вітаю. Хочу зазначити, що зі мною тут разом перебувають мої колеги: начальник департаменту молодіжної політики Міністерства молоді та спорту пані Ірина Беляєва та начальник відділу з питань національно-патріотичного виховання нашого міністерства пан Микола Петрович Ляхович.

Дуже дякую за запрошення бути тут разом з вами, оскільки ми вважаємо, що необхідно постійно підтримувати контакт між виконавчою владою та законодавчою владою, між нашим міністерством та нашим профільним комітетом, для того, щоб відбувався постійний обмін думками щодо пріоритетів та розвитку державної політики у сфері, молодіжній сфері.

Колеги, перед нами стоїть складне та відповідальне завдання – реформування молодіжної політики та розробки державної цільової соціальної програми "Молодь України" на 16-20 роки, заснованої на реальних потребах молоді та підтримці громадянського суспільства.

Нами, нашим міністерством, спільно з громадськістю, реанімаційним пакетом реформ та центром підтримки реформ при Кабміні розроблено дорожню карту реформування молодіжної сфери, яка містить головні цілі реформи, інструменти її реалізації та маркери оцінки успішності.

По-перше, ціль реформування державної молодіжної політики – це розбудова громадянського суспільства за активною участю молоді, підвищення рівня залучення молоді до активного громадянського життя.

Завдання реформи. По-перше – це розвиток спроможності громадських організацій та ініціатив, які працюють з молоддю, зокрема, на рівні місцевих

громад; по-друге – розвиток мобільності молоді, популяризація та підтримка міжрегіональних та міжнародних молодіжних обмінів, навчальних візитів, стипендій на освіту для активної молоді, запровадження європейських норм та стандартів в молодіжну політику України, створення нових та розвиток існуючих інструментів громадянського самовиховання нашої молоді.

Зазначені завдання буде реалізовано шляхом розробки та впровадження в життя наступних інструментів та програм.

По-перше, це розробка програми національно-патріотичного громадянського виховання молоді. Розробка державної цільової соціальної програми "Молодь України на 16-20 роки". По-друге, реалізація всіх наявних можливостей міжнародної молодіжної співпраці, співпраці в рамках європейської інтеграції, співпраці з Європейською комісією, з молодіжними організаціями країн-членів Європейського Союзу та Ради Європи. Створення прозорої та ефективної системи використання бюджетних коштів виділених на реалізацію молодіжної політики.

Крім того, окрема увага приділяється нормотворчій роботі, яка стане основою для втілення життя конкретних заходів. За сприяння наших міжнародних партнерів програми розвитку ООН, і мені дуже приємно, що є наш партнер тут Віра Профазі з програми розвитку Організації Об'єднаних Націй, було здійснено аналіз прогалин законодавства України стосовно молоді та відповідності його молодіжної політиці ЄС та країн-членів Європейського Союзу.

По-друге, це міністерством підтримано законопроекти з деяких аспектів реалізації державної молодіжної політики розроблені народними депутатами України, а саме: утворенням молодіжних центрів, розвитку волонтерської діяльності, визнання неформального світу в Україні.

Крім того, ведеться робота щодо удосконалення механізму державної підтримки молоді. Спільно з громадськістю розроблено зміни до Постанови

Кабінету Міністрів України, що регламентує проведення конкурсу з визначення програм розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання яких надається фінансова підтримка з Державного бюджету.

За підтримки Фонду народонаселення Організації Об'єднаних Націй розроблено нормативно-правові акти щодо запровадження нової системи присудження премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України та призначення грантів Президента України для інституційного розвитку всеукраїнських молодіжних та дитячих громадських організацій.

Маємо вже перші результати нашої роботи. Затвердження... це затвердження концепції державної цільової соціальної програми "Молодь України на 16-20 роки". Концепція ця передбачає 6 пріоритетних напрямів державної молодіжної політики на наступні 5 років.

Пріоритет номер один. Це громадянськість і національне-патріотичне виховання. Пріоритет другий. Це розвиток здорового способу життя молоді. Пріоритет третій. Це розвиток неформальної освіти. Четвертий. Це зайнятість молоді. І пріоритет п'ятий. Це житло для молоді. І пріоритет шостий. Це партнерська підтримка молоді тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб. Це дуже важливо.

На основі концепції та з урахуванням пропозицій з усіх регіонів України та органів центральної виконавчої влади і наукових установ нами розроблено проект державної цільової соціальної програми "Молодь України" на 16-20-ті роки, яку було розміщено на сайті нашого міністерства для громадського обговорення та внесення пропозицій.

Окремо хочу привернути вашу увагу, що у понеділок на наступному тижні 2 листопада о 16 годині в приміщенні міністерства нашого відбудеться громадське обговорення проекту програми з широким колом експертів та громадськості, молодіжних організацій. Тому ми запрошуємо всіх бажаючих до

цього долучитися. Приходьте на 16 годину наступного понеділка в наше міністерство, ми всіх вас щиро запрошуємо.

Наша позиція, позиція нашого міністерства полягає у відстоюванні інтересів молоді та включення до програми на наступні 5 років завдань та, що дуже важливо, виявлення на них їхню реалізацію про відповідних коштів і це дозволить втілити в життя такі напрями реформ, наприклад, як розвиток мережі молодіжних центрів по всіх районах України. До речі, ми тут активно вивчаємо досвід не тільки країн членів ЄС, а досвід і, взагалі, світовий, передовий досвід, облаштування місць для проведення молодіжних наметових таборів, підготовка кваліфікованих молодіжних працівників, підтримка волонтерської діяльності та розвиток волонтерського руху, розвиток неформального світу. Ви знаєте, що цей напрям це один з пріоритетів в тому числі в країнах членів ЄС.

І останнє. Розробка програм для профорієнтації молоді за формулою інформування, навчання, тестування, залучення. Шановні колеги, пріоритетними напрямками роботи Міністерства молоді та спорту на міжнародній арені є не тільки зміцнення зв'язків з державними органами в сфері молоді країн членів Європейського Союзу, але також всього світу, всіх прогресивних країн світу, ми активно працюємо з їхніми міністерствами. Це стосується і Канади, і США, і Японії, і Південної Кореї. Ви їх знаєте. Ми імплементуємо, також угоду про асоціацію Україна-ЄС і відповідний план заходів, як наш внутрішньоміністерський так і кабмінівський. В цьому плані те, що я перерахував щодо співпраці з Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй, Фондом народонаселення ООН, ці інституції, агенції ООН активно нам допомагають також у сфері європейської інтеграції вивчаючи законодавство.

Що стосується нормативно-правової бази нашого міжнародного співробітництва у сфері молодіжної політики, то це є угоди та меморандуми про співробітництво з відповідними країнами. Отже, станом на жовтень цього року у нас укладено більше 20-ти таких двосторонніх документів, це з такими

країнами як і Азербайджан, і Канада, і Молдова, Польща, Угорщина, Німеччина, Франція, Литва та багато інших.

Зокрема, в цьому році, що дуже приємно відмітити, ми уклали дуже важливий меморандум про співробітництво в молодіжній сфері між міністерствами країн Вишеградської групи, хочу підкреслити, відповідальними за реалізацію молодіжної політики у молодіжній сфері та міністерствами країн-учасниць ініціативи ЄС "Східне партнерство", які також відповідають за реалізацію державної політики у молодіжній сфері.

Відбувся візит нашого міністра Ігоря Олександровича Жданова до Братислави, де це все було підписано. І це є важлива, скажімо так, важливий інструмент нашої молодіжної інтеграції до Європейського Союзу. Потім наприкінці серпня цього року була підписана міжурядова угода між урядом України та Литовської Республіки про Раду обмінів молоді України та Литви.

Цей важливий документ. Ми починаємо... Зараз проходять, закінчуються внутрішньодержавні процедури, і скоро запрацює ця угода в повному обсязі і в нас буде гарне підґрунття для співпраці з Литвою щодо обміну молоді між неурядовими молодіжними організаціями. По-друге, у вересні цього року був підписаний договір, теж міжурядовий, між Україною та Польщею щодо обміну молоддю, і зараз також тривають внутрішньодержавні процедури, для того, щоб ця угода набула чинності.

Якщо говорити про спорт, трошки додаю, то у нас був підписаний меморандум зі Словаччиною у вересні цього року щодо співпраці у сфері спорту та фізичної культури.

Протягом цього року ми також активно працюємо, як я вже вам сказав, щодо розвитку договірно-правової бази між нашим міністерством та іншими країнами. І зараз у нас перебуває на опрацюванні, ми активно це активізуємо і просуваємо 15 проектів міжурядових та міжвідомчих угод щодо співробітництва у сфері молоді. Це і Італія і Македонія, і Португалія, і Болгарія,

Грузія, Японія та багато інших країн. В цьому році ми провели там з Литвою кілька заходів, які стосуються молодіжної сфери та спортивної сфери. У липні цього року відбувся дитячо-юнацький молодіжний шаховий турнір, присвячений 25-річчю Декларації про державний суверенітет України, і відповідно, який ми святкуємо 16 липня. І 6 липня святкувався у Литві День державності Литовської республіки. Потім ми активно святкували, відзначали заходи в рамках співпраці з Європейською комісією, Європейським Союзом. Це міжнародний день, тиждень молоді під егідою Європейського Союзу. Це було у нас наприкінці квітня – на початку травня цього року. Потім міжнародний день, Європейський тиждень спорту, який святкувався у вересні цього року.

І також ми активно проводили заходи, наше міністерство разом з молодіжними організаціями, зі школами, університетами, заходи присвячені до святкування Дня Європи в Україні. Це, знаєте, це другий, якщо не помиляюся, друга субота травня, так. У цьому році це було 16 травня. І ми на цей день організували заходи із Європейською комісією, і з Латвією, з посольством Латвії, який головував у,.. головувала в Європейському,.. в Раді, в Європейському Союзі в першому півріччі цього року. А також з Бельгією, яка головувала в першому півріччі цього року в Раді Європи.

На кінець, колеги, я скажу про співпрацю окремо з Радою Європи і з ЮНЕСКО. Значить, з Радою Європи, ви знаєте, що в нас є спільна рамкова програма щодо співробітництва. Значить, 13-15-ті роки. І ми зараз працюємо над тим, щоб була така програма на наступні 5 років. У нас відбуваються постійні контакти з ними. В цьому році відбувся вперше за історію відносин Міністерства молоді та спорту та Ради Європи візит Генсека Ради Європи до України пана Ягланда. Це було у березні. Він зустрівся з молодіжними організаціями тут і почув, це була дуже відверта розмова, і почув з перших уст про проблеми української молоді, про перспективи, що ми хочемо досягти, як ми бачимо співпрацю з Радою Європи.

Що стосується Європейського Союзу, можу вам сказати, що на другу половину листопада планується візит в Україну Комісара ЄС з питань молоді і спорту, освіти пана Наврачича. Наш міністр в рамках заходів в уряді буде зустрічатися з паном Наврачичем. Потім ми окремо організуємо заходи, скоріше за все це буде в Інституті фізкультури, зустріч пана Наврачича з молоддю, спортсмена, олімпійцями, пара олімпійцями. Ми окремо, нашу шановну молодь, повідомимо про день та годину цієї зустрічі і запросимо на цю важливу зустріч.

Крім того, хочу зазначити, вже на останнє, дотримуючись регламенту, що у нас зараз якраз в цей момент відбувається молодіжний форум ЮНЕСКО в Парижі. Туди була направлена спільна делегація Міністерства молоді та спорту України та Фонду Богдана Гаврилишина. Молодь відбиралася на конкурсній основі, яка представляє наші організації на цьому поважному заході. В рамках цього форуму там будуть зустрічі, відповідні доповіді і потім, коли всі наші учасники повернуться до України. Ми також пропонуємо організувати окрему зустріч – чи це буде зустріч окремо з молодіжними організаціями, чи в рамках громадської ради, чи в рамках групи з питань європейської інтеграції, яка існує при нашій громадській раді – зустріч з цією молоддю. Чому? Тому що за регламентом ЮНЕСКО тільки один раз молоді люди можуть брати участь в такому заході. Тобто на наступний рік ми також будемо відбирати нашу перспективну молодь на конкурсній основі, яка володіє іноземними мовами і може гідно представляти Україну.

Крім того, у нас також є проект "Молодіжний делегат ООН". І в цьому році буде дві, делегат і делегатка, брати участь в Генеральній асамблеї ООН і гідно представляти Україну.

Так що, шановні колеги, я закінчив свій виступ, і закликаю вас активно співпрацювати з нашим міністерством по всіх питаннях і в рамках молодіжних питань, і в рамках міжнародного співробітництва, європейської інтеграції. Ми

потребуємо вас, і ви потребуєте нас, так що давайте співпрацювати і продовжувати наше співробітництво і наші відносини.

Дуже дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Петрович.

Хочу подякувати і вам особисто, і профільному Міністерству молоді і спорту. Да, дійсно, у нас є дуже плідна робота разом нашого комітету і Міністерства молоді і спорту. Це дійсно, я впевнений, той виконавчий орган, який сьогодні є таким вже більш європейським і іде в ногу з європейськими інституціями, подібними інституціями. Дякую.

І хочу до слова запросити народного депутата України Крулька Івана Івановича. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Дякую, Артур Леонідович. Дякую за запрошення на цей захід. Завжди приємно бути там, де обговорюють питання молодіжної політики, тим більше, що за свій не такий довгий, але життєвий шлях в цій сфері дещо вже вдалося зробити і продовжуємо разом з вами активно працювати.

Я почну свій виступ із доброї новини, якщо дозволите, бо в нас так багато в житті всього сірого і не дуже приємного, але є і добрі новини.

Добра новина полягає в тому, що Мінмолодь спорт провело опитування і за даними опитування, яке проводилося в жовтні цього року на замовлення Мінмолоді спорту і за підтримки агенції ООН, лише 15 відсотків молоді мають наміри і планують виїхати за кордон на постійне місце проживання, більш ніколи не повертатися до України.

Ця тенденція є дуже позитивною і ця тенденція, безумовно, що дуже різниться з тим, що ми мали за часів режиму Януковича, коли 50 відсотків було бажаючих покинути Україну.

І я думаю, що якщо і далі так буде продовжуватися, то дійсно найкращі українські молоді мізки залишатимуться в Україні і працюватимуть на нашу з вами країну. Це добре.

Є й виклики. Виклик полягає в тому, що після Революції гідності, яка надала молоді нові можливості, багато з молодих людей були на Майдані і боролися за те, щоби країна ставала більш демократичною, щоби країна обирала європейський шлях розвитку. Велике очікування, але зараз за цими ж опитуваннями 55 відсотків молодих українців не задоволені тим, як відбуваються реформи в країні.

І, безумовно, що це є достатньо об'єктивна цифра, тому що серед дорослого населення ця цифра ще вища, тих, які не задоволені ситуацією і тими реформами, які відбуваються. Перед парламентом, який є одним, на мою думку з найбільш реформаторських стоїть серйозний виклик, щоби стати локомотивом у цьому процесі, і якраз на депутатів Верховної Ради багато дивляться за тим, як реформи відбуваються і як вони впроваджуються через парламент.

Не все, на жаль, вдається і, на жаль, не завжди якісні реформаторські так звані законопроекти подаються до парламенту, але це вже питання іншого характеру. А от мене турбує інша річ. Ми сьогодні з вами маємо середу, три дні пройшло після виборів, і здавалося б, ну 55 відсотків не задоволені реформами. Що робити? Два варіанти. Мирний шлях, єдиний, - це вибори, зміна влади, зміна місцевих еліт. І другий шлях революційний. Вже пережили кілька революцій, не знаю чи ще одну переживемо враховуючи те, як у нас зараз суспільні настрої бурлять в країні. І об'єктивно, що ми зараз маємо, коли розуміємо чим завершуються протесні акції. Прекрасно.

Але що ці вибори показали в неділю? Показали, що молодь не ходить на вибори – раз, а та, яка приходить бере гроші і голосує за гроші. Я настільки, чесно кажучи, подавлений після цих в питанні тому як голосувала молодь і чесно кажучи, думаю, що це дуже серйозне питання до нас всіх, до міністерства профільного, до комітету, до парламенту, що з цим робити?

Я вам приведу кілька прикладів. Голосіївський район міста Києва, 20 дільниця, студентська 100 відсотків. 70 відсотків – партія "Єдності", 60 відсотків – Омельченко. Задайте питання молодій людині, чи знають вони цю партію і поважну людину, але, ну, вже такого далеко запенсійного віку. Та не знають. Роздали по 500 гривнів, пішли проголосували. По студентах, по Києву скрізь одинакова ситуація. Нові студенти, нові люди – схеми працюють в повному об'ємі. От як було при Черновецькому, скупляли, як картоплю, так і зараз.

Да, звичайно, правоохоронці тут недопрацювали, та й ми всі чесно кажучи. Що тих, хто організовував схеми, на етапі їх організації не взяли за руку і не повели в міліцію. Да, ловили в день виборів, трохи ловили до того, але система таки спрацювала, люди добрі. І потім ці молоді люди мають колись взяти керівництво країною в свої руки. Тому, безперечно, що це, мені здається, найбільший виклик, який є.

Я скажу трошки, можливо, непопулярну річ, бо у нас всі боряться за те щоби виборці мали право проголосувати, навіть ті, які не належать до місцевих громад. Так от мені здається, що ті, хто з тимчасовою реєстрацією, а це студенти в гуртожитках, вони не повинні обирати місцеві громади, де вони надалі не будуть жити. Бо вони відучилися кілька тижнів чи кілька років і поїхали до себе додому працювати, мало хто залишається далі в тих містах, де вони навчаються. А еліти вони обрали, мерів обрали. Це серйозне питання, давайте обговорювати відкрито, тому що я не знаю як з цим боротися от відверто. Крім того, щоб встановлювати певні такі позитивні дискримінаційні норми.

Але життя рухається, і безперечно, що нам потрібно на законодавчому рівні приймати рішення, які могли би надавати для молоді нові можливості, відкривати якісь реальні горизонти для того щоби молодь розвивалась, щоби та кількість людей які змотивовані працювати тут, платити податки, народжувати дітей, зростали. Що ми можемо в цьому плані зробити? Є конкретні законодавчі ініціативи, які вже розроблені, і ті, які розробляються, я трошки про них хотів би розказати.

Законопроект 1248, який успішно пройшов комітет, який стосується молодіжних центрів, вперто не ставлять в порядок денний. Якщо ставлять, то десь так в хвіст, щоб до нього не дійшов час. Я, чесно кажучи, вже дірку проїв цим законопроектом усім, але буду й дальше їсти, і думаю, що на наступний тиждень пленарний нам вдасться його поставити.

Артур Леонідович, на вас велика надія, що комітет напише гнівного листа і буде вимагати, щоб законопроект таки був поставлений в порядок денний, бо комітети формують його.

Що цей закон дасть? А він дасть можливість встановити за рейтингом чи за ознакою Ради Європи встановити певні критерії для створення молодіжних центрів і надати можливість органам самоврядування це робити. А всі ми, молоді люди, ті, які займають активну громадську позицію в своїх містах, в областях будуть лобістами, щоби ці молодіжні центри були створені знизу. У нас багато пустуючи приміщень, і ми, по старинці, фінансуємо то пусті приміщення, то там не знання студентів, а там аудиторії, не лікуємо хворих, не хвороби лікуємо, а койки, ну і так далі. Прийшов час, мабуть, це міняти. Треба, щоби молодіжні центри... фінансувалися не пусті приміщення і людям зарплату, а щоби ця ініціатива йшла знизу, і якраз громадські організації вдихали в ці нові можливості, нове життя. Тому Закон 1248 він є дуже правильним, і він далі буде складовою великого комплексного закону, про який я дещо зараз розкажу.

І другий закон, який ми маємо, це профільний Комітет з питань освіти 2121 про визнання неформальної освіти. Теж пройшов успішно комітет, взагалі ніяких питань немає, але він так і не появлявся на горизонті порядку денного.

Що цей закон дає можливість? Цей закон мотивує до волонтерської діяльності, тому що створює певні механізми для того, щоб та людина, яка займається волонтерством, знайшла вже себе і, скажімо, в обліковій картці працівника і після трудової діяльності волонтерська діяльність обов'язково. А після освіти неформальна освіта. Все те, що ми з вами здобуваємо під час семінарів, тренінгів, круглих столів наша громадська активність в різних таборах воно для держави залишається непоміченим зараз. Держава не знає, що з цим робити, тому потрібно законодавчо встановити, що держава визнає такий вид освіти як неформальна освіта і... та і формальна освіта, і дає можливості для її розвитку. А ті, хто активні в цьому процесі, отримують певні бонуси, коли будуть влаштовуватися, наприклад, на перше робоче місце. Більше людей будуть іти в молодіжні організації. Бо насправді що маємо? В Європейському Союзі 25 відсотків молоді є членами молодіжних організацій, в Україні - 2,5 відсотки. От в десять разів різниця. Мабуть, є куди рости і це треба розвивати, в тому числі через такі спонукальні, мотивувальні механізми, як неформальна освіта.

І ще один закон, про який я вам розкажу, це Закон про молодь. Ми от за літо, тут присутні експерти, деяким я дуже вдячний за те, що ми так дуже активно попрацювали і видали на-гора документ. Це новий Закон про молодь, який, можна включити цю презентацію, так. Вибачте за таку рекламну паузу, зараз я швиденько...

Ми видали цей закон, і я, чесно кажучи, сподівався, що до сьогоднішнього дня він буде зареєстрований у Верховній Раді. Але що сталося? Сталося те, що цей закон став дуже великим, дуже теоретичним. І, насправді для того, щоб зменшити кількість стріл, які полетять зразу ж в нашу сторону як тільки ми його зареєструємо. А стріли, по любому будуть, тому що там є деякі

речі, які комусь не сподобаються, я про них скажу зараз. Але для того, щоб зменшити цю кількість ми дали цей закон на додаткову експертизу і зараз, дійсно, класні фахівці, класно розробляли, класно його аналізують. Ми збираємо, просто долучили всіх кого можемо і хочемо, щоб цей закон поданий був до парламенту максимально наближений до того, який він буде в остаточній редакції.

Що ми зробили, коли писали цей закон? перше – ми взяли Європейську хартію участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівні – це Хартія Ради Європи. Хотіли її ратифікувати, думали як це зробити, виявилось, що Хартію цю практики ратифікації її немає національними парламентами. Але ми її вирішили імплементувати через цей закон, щоб вона стала частиною нашої законодавчої бази.

Друге, що ми взяли. Ми взяли закони всі, які існують в країнах Європейського Союзу і Швейцарії, які стосуються молоді, проаналізували їх, зробили велику таблицю як, що регулюється в різних країнах і обрали, що може бути найкраще для нас, тобто не видумували велосипед.

Третє, що взяли, взяли три діючі закони, які зараз є: загальні державні засади молодіжної політики, про сприяння соціальному становленню розвитку молоді, про молодіжні дитячі громадські організації. Ці закони, після прийняття Закону про молодь, втратять чинність, тому що все це буде в одному законі. Менше законів, більше конкретики. Це буде краще для української законодавчої бази.

І проаналізували все, що колись писали різні молоді люди і не дуже на тему молодіжної політики, хотіли це зробити законами. На жаль, досвід показав, що не получилось. Але, що там хороше, також спробуємо в цьому законі відобразити. В цьому законі ми вперше зробимо певну таку кодифікацію термінології, яка стосується молодіжної політики. Нові терміни з'являться і ті, які вже ми маємо, вони також будуть тут більш розширені і більш імплементовані до сучасного життя. З'являться такі терміни, як "молодіжна

робота", як "участь молоді". Участь молоді це взагалі буде така наскрізна штука через весь закон.

Ідея закону буде полягати, основний принцип, жодних рішень про молодь без молоді, ось це буде така головна фішка закону. Коли будуть ті всі допоміжні організації, які будуть існувати на національному рівні, на регіональних рівнях, вони отримують через закон реальні можливості впливати на рішення Кабінету Міністрів, місцевих органів влади, які стосуються молоді, реальні. І насправді це дасть молодим людям можливості впливати не просто, як те, що записано, що громадськість впливає на рішення, а реально, вони зможуть впливати на ті рішення, які їх стосуються.

Організація, що працює з молоддю, це теж буде новий термін, я трішки розкажу, думаю, що комусь це не сподобається, але це треба, нам до цього треба рухатися. Молодіжний працівник, молодіжний центр, оце вже 1248, який ми зараз хочемо дуже прийняти, він стане частиною цього закону, адже він вже почне працювати, бо, я так думаю, робота над цим законом, навіть враховуючи те, що комітет молоді, він дійсно вміє демонструвати дуже такі швидкі темпи для опрацювання і ефективно законів, але все одно рік, мінімум, ми потрапимо на перше, друге читання і на вихід закону, вже на підписання його.

Національно-патріотичне виховання, це теж даємо термінологію і це одна із складових закону. В принципі, національно-патріотичне виховання це мусить стати державною політикою номер один з дитячого садочка і поки людина живе, вона мусить виховуватися як патріот країни. Робили би це раніше, пригадую ті битви, які були з Мінфіном, коли я ще в Мінмолоді працював, хотіли створити центр національно-патріотичного виховання, кричали у Мінфіні "этого нам не надо, мы нискем не собираемся воевать". Маємо тепер війну. Було би більше на Донбасі людей, які розуміють цю країну як ту, в якій вони хочуть жити, то може і ситуація там була б трошки інакша.

Дуже буду коротко тут говорити. Ви бачите, що ми дуже чітко прописуємо мету і завдання закону. Тут деякі будуть з'являтися от такі

кругляшки, це досвід, який ми взяли. Фінляндія, яка дуже добре в своєму законі розписала мету і завдання молодіжної політики. Ми це пробуємо імплементувати в життя. Підтримка розвитку і незалежності молоді, активна громадянська позиція, можливості для молоді, поліпшення умов життя.

Без соціальної політики не обійдемося. І в цьому законі треба дати відповіді на питання першого робочого місця, але адекватно, як це працює, житлового забезпечення, формування родини. Оце те, що стосується...

Тепер основні принципи. Тут ми бачимо на допоміг досвід Литви, і деякі принци, я про них скажу. От принцип субсидіарності – це дуже важливий принцип, він, взагалі, є основоположним для існування Європейського Союзу.

Участі молоді. Це вже я сказав, жодних рішень про молодь без молоді. Самоуправління. Ну і так далі. Це самоврядування для молодіжних ініціатив, це теж те, що ми в законі будемо прописувати.

Напрямки молодіжної політики. Ви бачите... Напрямки, я не знаю чи треба їх всі мені перераховувати, але я хотів би сказати, що також закон буде розбитий по конкретним я би сказав, статтям, і кожна в цьому законі буде означати певний напрямок у молодіжній політиці.

Нам дуже важливо в законодавчому плані мотивувати мобільність молоді. Ми, молоді люди, не їздимо ні за кордон, не їздимо ні по Україні. От треба продумати механізми, щоби більше Західна Україна їздила на Схід, Схід на Захід і так далі, мобільність молоді мусить існувати. Створювати для цього конкретні можливості і програми, і в тому числі, щоби молодь наша подорожувала за кордон.

20 відсотків українців були колись за кордоном, 80 ніколи за кордоном ніде не були, оце цифра. І ця цифра мусить дати нам розуміння того куди треба рухатися і як це робити.

Інститути громадянського суспільства, молодь. Значить, дивіться, молодіжні організації, очевидно, що треба лишати. Вони мусять існувати, їм треба дати нове дихання і спонукати людей, щоб вступали в молодіжні організації.

Що стосується дітей. Ми маємо дитячі організації. Скажіть, будь ласка, чи можуть особи, які не мають повного права і дієздатності, очолювати дитячу організацію? Ні, не можуть. У результаті це є не дитяча організація, це організація дорослих. І відповідно, ця організація дорослих працює з дітьми. Отак, мабуть, і треба нам називати ці організації. І в такому напрямі рухатися, чесно говорити, що не можна обманюватися, говорячи про дитячі організації. Це організації, створені дорослими, але для того, щоб працювати з дітьми.

І неформальні молодіжні рухи. Це те, що ми в цьому законі прописуємо. От всі ці дуже впливові, до речі, категорії суспільства: футбольні фани, різного роду групи, які займаються специфічними і не визнаними, можливо, в країні видами спорту. Вони є поза законодавчим забезпеченням, але вони впливають на формування молоді. Очевидно, що держава повинна сказати: "Ми вас бачимо, ми вас знаємо". І запропонувати для них можливості спільної роботи, спільної такої якоїсь комунікації.

Організація молодіжної роботи. Будемо тут дуже радитися, але думаємо, що не обійдемося нікуди від якоїсь консультативної, координаційної, не важливо якої ради, яка має бути надбудовою. Проблема полягає в тому, як вона буде формуватися. Наша ідея полягає в тому, щоб ця.. якщо вона вже Національна молодіжна рада, консультативна, координаційна, яка завгодно, то її формування має бути на демократичних засадах не зверху вниз, коли кілька молодіжних організацій зібралися і рішили, що ми тепер будемо називатися національною, а знизу вверху, коли будуть працювати інститути прямої демократії, формування делегатів наверх. Делегати формують національну консультативну, координаційну, давайте радитись, як буде називатися, раду. І ця вже рада, яка буде парасолькою для всіх, і всі будуть її визнавати як такою,

буде якраз і впливати на прийняття рішень Кабінетом Міністрів того, що стосується молоді, і ті, які стосуються про молодь.

Тоді і Кабінет Міністрів цю раду буде визнавати не як рівною собі, а як органом, який має, давайте так скажемо, певний кредит довіри від низу, від низових організацій, від молоді всієї країни на те, щоби впливати на прийняття рішень про молодь і для молоді.

Інфраструктура. Теж ми бачимо, що будемо тут, крім програми навчання "Молодіжний працівник". Дуже цікава штука, яка вже, я знаю, впроваджується міністерством. До речі, скажу про міністерство. Це одна з найкращих команд по молодіжній політиці, які я бачив за ті роки, скільки я займаюся молодіжною політикою: дуже креативна, дуже зібрана, змогли зібрати всіх, кого могли, міжнародних донорів, які зараз працюють з міністерством і надають підтримку. Ну, чесно кажучи, треба їх підтримувати і багато з того, що тут є – це те, що вже напрацьовано в міністерстві. Хвалю їх, але є куди рости також скажу.

Молодіжний працівник. Це ідея така. Ми маємо тих працівників, які працюють з соціально вразливими категоріями. Але, скажемо так: молодь – це не є соціально вразлива категорія. Молодь – це категорія, яка мусить цю країну будувати, яка мусить платити податки, формувати родини, купувати собі житло і так далі, і працювати тут. Тому очевидно, що має бути спеціальний курс для того, щоби готувати працівників, які знають, що турбує молодь, як з ними працювати і не ставитися до молоді як до, знаєте, як до вразливих чимось, уражених. Вони не є уражені, а навпаки, з ними треба як з рівними спілкуватися і буде інший результат.

Думаємо про Національно-волонтерську службу і той закон, який ми разом працювали з Комітетом з питань волонтерської діяльності, там заклали багато правильних речей, які вже зараз діють. І те, що захистили і на виконання того закону Кабмін прийняв дві постанови уряду, треба далі рухатися: американський досвід нам показує, що Національно-волонтерська служба це

може бути дуже впливовим органом в Україні. Особливо в той час, коли 40 відсотків, за опитуванням людей, за минулий рік сказали, що вони брали участь яку не будь у волонтерській діяльності і це треба тільки мотивувати. І тому, така організація може їм давати, але це не мають бути начальники, Боже борони! Це мусить бути організація, яка мотивує до волонтерської діяльності і Нацагенція підтримки ініціатив молоді. Треба тут відходити, тут я зараз от скажу, бачите, Фонд підтримки молодіжних ініціатив.

Що я думаю? Що нам треба забирати від Міністерства молоді функцію розподілу коштів на молодь. Бо вони мають тих нещасних 12 мільйонів на цей рік, в наступному році, думаю буде більше, але не на багато, воно не вирішує проблеми зовсім ніякої, насправді, враховуючи, що за ці 12 мільйонів можна зробити? Мусить бути фонд, який здатен акумулювати кошти державного бюджету, міжнародних фондів, який здатен акумулювати кошти приватних ініціатив чи приватних пожертв на молодіжну політику. І вже, маючи більше базу, набагато більшу пропонувати певні ідеї для проектів і вже тоді молодіжні організації можуть туди подаватися для того, щоб ці проекти реалізовувати.

І ще одну річ скажу про державні ендавменти організацій. Це теж наша ініціатива. В чому вона полягає? Треба розвивати молодіжні організації, їхню інституційну спроможність. Не мають молодіжні організації зараз можливості самі себе утримувати, а потім що виходить, отримали грант і починають з гранту викручувати. Трошки десь на зарплати, трошки десь на обладнання, а в решті-решт, якщо так руку на серце кажемо, беремо з одних статей і витрачаємо на інші, на потрібні, але так не мусить бути.

Тому держава має надати можливості для інституційної спроможності молодіжних організацій. Як це будуть працювати ендавменти? Держава виділяє проект, грант і обирає найкращі організації, порадимося, подумаємо, приймемо спільне рішення, скільки тих буде організації, 5-10 на рік? Але ці 10 організацій, які будуть в різних сферах, держава поставить їм певну суму коштів, державний банк на депозит в їхніх інтересах, ця сума коштів, нехай,

давайте візьмемо цифру мільйон гривень, для держави це не багато. В державний банк поставили цей мільйон працює через державний банк на реалізацію інших державних проектів на певне інвестування державними банками. А молодіжні організації мають депозит – відсотки з депозиту. І ці кошти йдуть на інституційну спроможність. В нинішніх умовах з мільйона це 25 відсотків – це 250 тисяч на рік. Це достатньо, щоб зняти офіс, наняти працівника і купити, якщо не за перший рік, то за другий оновити обладнання і працювати. Самостійні організації з постійним працівником, який уже як менеджер знаходить можливості для проектів: міжнародні фонди, національні фонди, які надають і так далі, і так далі, шукає можливості для проектів. Ось що ми хочемо зробити. 5 років пройде, якщо по 10 організацій на рік, за 5 років 50 незалежних організацій, які стоять на своїх місцях і які вже працюють і мають можливості для інституційної розбудови.

Я вам дякую за увагу. Там ще є дуже багато всього цікавого в цьому законі. Я вас всіх запрошуюю до роботи над ним. Ми його не просто зареєструємо, ми скажемо, що це той закон, який можна критикувати, можна давати всього нового, але ті механізми, які хочемо вкласти, це те, що має бути, що є вже в Європі і працює успішно і що має бути майбутнім для нової сучасної української молоді. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Іванович.

Що стосовно тих законопроектів 1248 і слідуючих тих законопроектів, які вже пройшли комітет. Дійсно, зараз є проблема. І зараз є велика проблема не в тому що, вони дійсно стоять в порядку денному, але ж я, користуючись такою нагодою, що ми знаходимося у прямому ефірі, хочу звернутися до Голови Верховної Ради України і до голів всіх без виключення фракцій.

Шановні колеги! Шановні голови! Структуруйте роботу Верховної Ради. У нас, на жаль, після обідньої перерви немає депутатів в залі. Шановні колеги!

Я звертаюсь до всіх депутатів які сьогодні нас будуть чути. За вас голосували виборці, щоб ви працювали в залі Верховної Ради і виконували свій безпосередній обов'язок, а не займалися виборами, займалися своїми особистими питаннями. І тому, на жаль, у нас є багато законопроектів, ну, я думаю, що хто слідкує за роботою нашого комітету, ні разу у в нас не було, що у нас не було кворуму на комітеті, ні разу не було, що законопроекти не доходять до залу Верховної Раді, я маю на увазі в порядок денний. Але, безумовно, ми будемо наполягати на тому, щоби наші законопроекти стояли в ті дні, коли є народні депутати, хоча це абсурд. Є пленарний тиждень, і народний депутат повинен присутній бути з першого по останній день пленарного тижня, по останню годину на своєму робочому місці.

Дякую вам, Іван Іванович, за змістовну таку доповідь.

Але, шановні колеги, я хотів би ще раз звернути увагу на регламент. Тому що, на жаль, ця зала, через півтори години нам потрібно буде звільнити. Є багато виступаючих, тому з повагою до своїх колег, я прошу, хочу, щоб всі виступили і всі висказали свою думку. Якщо можна, трішки коротше робити виступи. Дякую.

Шановні колеги, слово надається першому заступнику голови комітету Величковичу Миколі Романовичу, будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Шановні колеги, шановні представники громадськості, тому що ми також себе вважаємо молодими людьми... Ні, ми взагалі себе вважаємо себе молодими людьми.

Я хотів би підняти, я вкядуся в регламент, я хотів би підняти певне питання, яке, я дивився по тих виступаючих, хто буде після мене, але хотів би підняти ту тему, яка, на жаль, сьогодні турбує суспільство, а саме здоров'я молоді. Проблема сьогодні є в тому, що значна частина молоді свій найкращий час, саме навчання у вищих навчальних закладах, під час, коли вона має

можливість, напевно останню можливість, за підтримки держави отримувати державну підтримку у заняттях спорту, на жаль, не зовсім має можливість повністю реалізувати.

Про що я хотів би сказати. Аналіз стану здоров'я студентської молоді говорить про те, що 90 відсотків молодих людей, які навчаються у вищих навчальних закладах, по закінченню вищих навчальних закладів мають відхилення, а близько 50 відсотків, які закінчують вищі навчальні заклади, не задовільну фізичну підготовленість. Це є статистика, статистика, яку ми щороку отримуємо і, на жаль, ми бачимо, на жаль, що рівень фізичної готовності і молоді з року в рік падає. Нас це питання дуже хвилює, тому що саме наш комітет добився того, що коли ми повернули через законопроекти в школи третій урок фізкультури. Але, на жаль, Міністерство освіти і науки цього року, минулого навчального року, почало процес, який призвів до скорочення ролі фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Згідно рекомендації Міністерства освіти і науки від 13 березня цього року було запропоновано організувати заняття з фізичної культури як факультативи, без підсумкового контролю та включення до навчальних планів. Це призвело до дуже негативних факторів. Починаючи від того, що були скорочені багато фахівців, в тому числі і молодих людей. Тому що ми знаємо багато молоді, активної молоді, вони ідуть по завершенню працювати у вищі навчальні заклади і ми отримали негатив.

У вищих навчальних закладах вже приймаються рішення по скороченню обов'язкових занять фізичної культури протягом тижня. Наслідком цього є зменшення навчального навантаження на кафедрах, відповідно, скорочення чисельного складу кафедр. Це в свою чергу призводить до зменшення відповідних спеціалізацій і залучення молодих людей до спорту. Однак, термінове втручання комітету, нашого комітету, призвело до того, що Міністерство освіти і науки України створило робочу групу і за підсумками її

діяльності було направлено лист до керівників навчальних закладів щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

І вищим навчальним закладам було запропоновано 4 моделі по вирішенню цього питання. А саме: перша модель – секційна. Створення широкої мережі спеціалізованих спортивних, як загальних, так і загальнооздоровчих секцій, гуртків, клубів, які працюють за фіксованим розкладом у вільний від основних навчань, занять часу.

Друга модель – професійно орієнтована. Розроблення низки комплексних програм з фізичного виховання, які прямо орієнтовані на особливості майбутньої професії, залежить від обраної спеціальності.

Третя модель – традиційна. Збереження фізичного виховання в якості обов'язкової дисципліни з зарахуванням за нею кредитів, виставлення заліків і включення до розкладу занять з наданням студентів можливості як відвідувати заняття, так і займатись в індивідуальних спортивних секціях.

І четверта модель – це закріплення за кожним студентом працівника кафедри фізичного виховання.

Я розумію, що у нас обмежений час, тому я би хотів на цьому зупинитися, тому що ми бачимо як Міністерство освіти і науки, до речі, хотів саме на тому наголосити, тому що не лише Міністерство молоді і спорту, але і Міністерство освіти і науки також відповідає за роботу з молоддю і також відповідає і несе відповідальність за певні програми молодіжні і в національно-патріотичній сфері. Тому, я хотів би також, щоб і ці рекомендації, ці наші бачення також були відображені в рекомендаціях сьогоднішнього круглого столу. Тому що ми бачимо, що саме завдяки спільній роботі комітету, молодіжними організаціями, патріотичними організаціями з волонтерськими організаціями дає ефект. І думаю сьогоднішній круглий стіл тому буде підтвердженням. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Романович.

Запрошую до слова Уповноваженого Президента України з прав людини Кулебу Миколу Миколайовичу. Будь ласка.

КУЛЕБА М.М. Дякую дуже.

Доброго дня! Буду намагатися коротко. Почну з того, що ми чітко маємо розуміти, що молода людина у нас є з 14 років. І саме в категорію молоді входять діти з 14 до 18 років. І трошки про демографію, за часи незалежності України кількість дитячого населення зменшились з 13 мільйонів до 7,5, кількість дитячого населення. Тому стосовно державної молодіжної політики у мене є конкретні пропозиції. Як на мене пріоритетом молодіжної політики номер один має бути створення щасливої сім'ї. От якраз цього я в програмі не бачу.

Тому що, якщо ми навчимо молодих людей створювати сім'ю, а ми знаємо, що за статистикою у нас кожна друга сім'я розлучена. Створювати ті стосунки, які дозволять молодим людям виховувати, патріотично, виховувати власних дітей, тому що, як на мене, патріотизм – це коли здорова сім'я виховує свою дитину, не віддає в інтернатний заклад, не відмовляється в пологовому будинку, але має своє житло, має свою роботу, але вони цінують один одного. Тому, як на мене, це має бути номер один в цій програмі.

Стосовно того, що молодь не є соціально вразливою категорією. Скажу вам, молодь не має бути соціально вразливою категорією, але, на жаль, одна з п'яти молодих людей, це за моїми підрахунками, є якраз соціально вразливою категорією. Скажу, чому. 700 тисяч дітей, це також з 14 до 18 дітей, є діти з особливими потребами, які мають певні вади в здоров'ї. 150 тисяч, 151 тисяча – це діти з інвалідністю. Майже 100 тисяч дітей проживають сьогодні в інтернатних закладах, з яких тільки 7 тисяч сиріт, всі інші – це діти з сімей. Вони вимушені проживати в інтернатних закладах, тому що на рівні їх громади

не створені альтернативні умови для виховання в межах громади. І ті послуги, які мають надаватися на рівні громади, їх немає, вони відсутні. Тому сім'я вимушена просто віддавати свою дитину до інтернатного закладу.

Далі. За останніми даними майже мільйон сімей проживають сьогодні за межею бідності. Як можна створювати щасливу родину, якщо небезпека того, що ти опинишся за межею бідності з народженням другої дитини, 50 відсотків? І я думаю, що ця програма має дати відповідь також на ці питання, як ми можемо створювати, як молоді люди можуть створювати щасливі сім'ї. І це питання державної політики. Це стосується не тільки молодіжної політики і спорту, а більше всього це завдання координації зусиль тих міністерств, від кого це залежить: Міністерство соціальної політики, Міністерство освіти, охорони здоров'я, і в тому числі молоді і спорту. Тому що від цих міністерств, від їх злагодженої роботи якраз залежить, яку дитину ми будемо зрощувати. І саме ми маємо починати, можливо, зі школи і з сім'ї, як навчити. Як на мене, знову ж таки ми цю дискусію сьогодні ведемо також з громадськими організаціями.

Я як батько чотирьох дітей скажу, для мене як батька більш важливіше, щоб мою дитину в школі вчили як бути щасливою не тільки в сім'ї, а й в школі ніж гарно вчили математиці, розумієте. А цьому не вчать в школі. Тому що, на жаль, школа сьогодні говорить про те, що ми маємо тільки навчати предметів, ми не соціалізуємо дитину і не навчаємо, це неправда. Ми маємо повернутися до того, що школа має вчити також і нормам поведінки в суспільстві, і займатися соціалізацією молоді і так далі. Але це має бути комплексна програма. Не може бути молодіжна політика відірвана від політики охорони здоров'я, науки і освіти і так далі.

Тому ми маємо спільно об'єднувати зусилля для того, щоб випрацьовувати якусь, координувати зусилля і випрацьовувати єдину якусь політику, знову, в жодному випадку, це не є критикою до цієї програми. Але ми маємо це передбачити, тому що я не бачу без цього патріотичного виховання.

Патріотичне виховання не може бути відірване від всього іншого. Але ж знову ж таки чому я наголошую на пріоритетності саме сімейної політики в молодіжній політиці? Тому що це є запорукою щасливого майбутнього цих людей. Якщо вони не створять щасливу сім'ю, вони будуть нещасними і діти їх будуть нещасними. Якщо вони не почнуть народжувати дітей, то нам не буде кому, на кого спрямовувати цю політику, в нас молоді не буде просто, її просто не стане, тому що перестануть народжувати дітей і вже перестають.

Тому знову ж таки, ми готові з моїм офісом підключатися до напрацювання до цієї програми, подальших програм, але зараз вам казав саме про те, що болить, оця проблема має бути номер один сьогодні і вирішення цих питань. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Миколайович, за змістовний виступ. На жаль, дійсно, ця проблема існує.

КУЛЕБА М.М. Артур Леонідович, ще одну секунду. Я повністю не погоджуюсь те, що я бачив там, що сім'я і знедолена молодь от в тому одному квадратику. Давайте це розведемо. Побудова сім'ї – це одна справа, робота із знеделеною, я не знаю цієї категорії "знеделена", можливо, це нова категорія, немає такої категорії "знеделена молодь". Можливо, з особливими потребами, можливо, уразлива категорія, але це інші напрямки роботи. Якщо молода людина створила сім'ю, це не значить, що вона вже знеделена людина, розумієте? Давайте ці питання розведемо, дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Миколайович, я думаю, що це є питанням.

Запрошую до слова народного депутата України заступника голови комітету Силантьєва Дениса Олеговича, будь ласка,

СИЛАНТЬЄВ Д.О. Уважаемые друзья, уважаемые участники круглого стола, уважаемые коллеги! Я хочу сказать несколько слов от себя как, например, я вижу развитие молодежной политики. Я начну с далека, вы неверное все знаете, что с 2015 года было полностью исключено финансирование оздоровление детей с Фонда социального страхования. Я сделал запрос, с требованием на Премьер-министра, о том, чтобы Кабинетом Министров Украины была разработана программа по оздоровлению детей 2015-2016 год. Получаю ответ, мы провели ряд круглых столов, мы провели конференции, мы создали штаб, мы сделали то, мы сделали то, в результате ответ, программа на 2015 и 2016 год не сделана. Поэтому у меня первый момент, обращаюсь к представителю министерства, если я буду делать информационные вопросы, чтобы вы постарались не формально подходить к вопросу о создании вот программы результатов, а действительно были конкретные результаты.

Второй момент, на мой взгляд, что сегодня волнует молодежь? Я думаю, что два момента ключевых – это, первое, работа и жилье. Приведу одну цифру, за вторую половину 2014 года прошедшего года 400 тысяч украинцев нашли работу в Польше. Из этих 400 тысяч большая часть это молодые люди, это парни, девушки, которые не нашли здесь работы, которые не нашли здесь, как это сказать, своей доли, своей судьбы. И они уехали в другую страну – это только по Польше, в других странах статистика не утешительная также.

Поэтому, чтобы я попросил, на что обратить внимание разрабатывая программу, путеводитель и тому подобное. Чтобы были учтены два направления. Первое, это создание условий для того, чтобы молодые специалисты могли найти себе первую работу, то есть стимулы, условия, мотивации, для представителей бизнеса, чтобы они были заинтересованы в том,

чтобы создать или обеспечить первую работу для молодых специалистов. Потому что мы сегодня являемся донорами для всего мира, выдающихся, я не побоюсь этого слова, выдающихся людей, которые в дальнейшем развивают экономику Америки, Австралии, Германии, других стран, но только не Украины. Поэтому это очень важно. Что нужно со стороны законодательных органов, полностью наш комитет будет поддерживать ваши инициативы.

Второй момент, что касается первого, не первого, а жилья. То есть чтобы была предложена программа молодежного строительства. Причем программа, знаете, вот я бы хотел обратить внимание на то, чтобы она была с учетом новых технологий и инновационных подходов. Вот на сегодняшний день ко мне обратилась Спілка інженерів України, где она предложила программу молодежного строительства с учетом опять-таки всех новых технологий, где даже было предложено условие, если у молодых специалистов нет денег, у молодых людей, у молодых семей нет денег, чтобы купить себе жилье, они предлагают сами, чтобы они сами это жилье себе строили в свободное от работы время. То есть выделяется четыре часа: с 6 вечера до 10 вечера, и они это жилье себе могут построить. Новые технологии позволяют даже за счет экономии средств на тепло и все остальное, содержать даже бассейн при этом доме.

Поэтому я бы хотел, чтобы вы также подходили с учетом новых технологий, инновационных подходов к строительству вот такого молодежного обеспечения квартир. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денис Олегович.

До слова запрошую начальника відділу національно-патріотичного виховання Міністерства молоді і спорту України Ляховича Миколу Петровича. Будь ласка, Микола Петрович.

ЛЯХОВИЧ М.П. Дякую. Я всіх вітаю!

Я коротко хочу проінформувати про питання національно-патріотичного виховання, ну, власне, що відбувається в нашій державі.

Зараз ми маємо, і підписано 13 жовтня, підписану стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, розроблену при Адміністрації Президента, за участю в тому числі Міністерства молоді і спорту, а також багатьох представників молодіжних організацій, громадянського суспільства, інших органів державної влади.

Це, власне кажучи, революційний документ, тому що це перший такий документ за 24 роки незалежності. І, як було наголошено вже раніше, якби подібні документи були б написані і затверджені раніше, то ми б, власне, не мали б війни, тому що агресору в інформаційній війні не було б на кого опертися, тому що ми мали б у всіх регіонах людей, в яких сформована громадянська ідентичність, українська громадянська ідентичність.

Крім того, що важливо в цьому документі? Там визначається, що виконавчій гілці влади потрібно визначитися з єдиним центральним органом виконавчої влади, відповідальним за національно-патріотичне виховання. Власне кажучи, ми такий орган бачили при Міністерстві молоді і спорту. Тобто але тут, скажімо, саме головне, принципово, це чим скоріше визначитися. Тому що у нас вже скоро буде 2016 рік і нам треба у 2016 році вже почати якусь роботу.

Крім того, в стратегії визначено, що має бути, в стратегії Президента, так, визначено в указі до стратегії, визначено, що має бути написана відповідно державна цільова програма національно-патріотичного виховання. Тут ми можемо сказати, що ми ще раніше, Відділ національно-патріотичного виховання Міністерства молоді і спорту, розробив концепцію до програми, бо, власне, щоб програму написати, потрібно спочатку затвердити концепцію. І ця концепція пройшла схвалення у всіх громадських обговореннях, у всіх

центральных органів влади з невеличкими зауваженнями, не принциповими. Але, на жаль, вона поки що стоїть на стадії, заблокована Міністерством фінансів, яке, як ми розуміємо, краще розбирається в гуманітарній політиці і тому робить зауваження. І тому зараз найважливіше, щоб нам потрібно було б, це щоб допоміг комітет Верховної Ради, якому ми дякуємо за допомогу, особливо всьому комітету, особливо Олегу Петренку депутату, який корує цей напрямок, дякуємо Івану Крульку, тобто, який постійно долучається до цих питань і відповідно весь комітет. Щоб ви підштовхнули, скажімо, виконавчі органи влади, щоб вони скоріше визначилися з цим центральним органом виконавчої влади, який буде відповідати за національно-патріотичне виховання, бо це є питання національної безпеки. Тому що для того, щоб навіть написати і затвердити цю програму. Тобто так? Національно-патріотичного виховання, ми повинні розуміти, який орган буде її втілювати і які механізми контролю. Бо там, до речі, є 11 розділ в стратегії, чим вона прогресивна, який передбачає ще й критерії оцінки виконання цієї стратегії. Відповідно, ми маємо знати, який має бути орган.

Ну, крім того, я вже не буду зупинятися на тому, що Міністерство молоді і спорту без бюджету вдалося в цьому році провести дуже багато національно-патріотичних заходів завдяки, знову ж таки, співпраці з молодіжними громадськими ініціативами національно-патріотичними. І останній цей захід – Покрова героїв на Донеччині, де було більше 300 представників з усієї України і охоплено більше 7 тисяч людей. Ми дякуємо Донецькій обласній адміністрації за допомогу. От. Це були, як би такий вінець нашої роботи. От.

Ну це все, що я хотів сказати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Петрович.

Отже, хотів би до слова запросити заступника голови нашого комітету, голову підкомітету з питань національно-патріотичного виховання Петренка Олега Миколайовича. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО О.М. Вітаю! По-перше, хотів би подякувати і колегу Івана Крулька, і експертів з реанімаційного пакету реформ, і інших експертів, дійсно за ту колосальну роботу, яка була зроблена влітку і зараз продовжується, що стосовно презентованого проекту Закону про молодь.

На певному етапі вже там з командою народних депутатів, ми там долучившись до цього... Знаєте, для себе в мене вже є, вже, мабуть, чітке розуміння, що в моїй парламентській роботі просування цього законопроекту, нового Закону про молодь буде найпріоритетнішою задачею, завданням.

По-друге, я не випадково взяв слово після виступу начальника відділу національно-патріотичного виховання Міністерства сім'ї, молоді і спорту, тому що є головою підкомітету з національно-патріотичного виховання. В системі національно-патріотичного виховання є своя специфіка, яка ускладнює цей процес, що нема на сьогоднішній день в виконавчій гілці влади і неможливо, щоб хтось один відповідав за цей процес. І Міністерство сім'ї, молоді і спорту, і Міністерство освіти і навіть там Міністерство соціальної політики, і Міністерство оборони, і Міністерство внутрішніх справ – всі тут долучаються до цього процесу. Неможливо прийняти закон національно-патріотичного виховання. Проголосувати за нього, і наступного ранку всі прокинуться патріотами. Це довгий клопіткий процес, і саме на виконавчій гілці влади цей процес... їй цей процес вести. Тому законодавчій гілці влади треба лише максимально сприяти цьому.

Працюючи в робочій групі із стратегії президентської, яка була наказом Президента затверджена, дійсно, є зараз для сфери національно-патріотичного виховання унікальний момент в тому, щоби все ж таки в виконавчій гілці влади

було створений орган, який буде координувати всі інші... всі міністерства, галузі для того, щоб... для реалізації концепції, програм, бо в кожного міністерства є там і свої концепції і програми. Тому єдине, що зачитаю... я розумію, що резолюція буде затверджуватися вже на комітеті, але все ж таки буду наполягати на те, що в резолюцію включити і використати цей унікальний момент для сфери національно-патріотичного виховання. Ну зачитаю коротенько.

"На виконання Указу Президента України № 50802015 "Про стратегію виховання дітей та молоді на 2016... і 20-ті роки" покласти на Міністерство молоді та спорту України обов'язки центрального органу виконавчої влади з виконання функцій щодо координації заходів, здійснюваних органами виконавчої влади з національно-патріотичного виховання дітей та молоді, визначивши при Мінмолодьспорту модель відповідного ефективного підрозділу і органу з достатньою кадровою, фінансовою і матеріально-технічною базою, без... якісної реалізації визначених... для якісної реалізації визначених в стратегій завдань".

Чому Міністерство сім'ї, молоді і спорту, чесно кажучи, є підтримка, як я кажу там, в центрі прийняття рішень в цій країні, щоб саме ставку зробити саме на Міністерство сім'ї, молоді і спорту. І дійсно, щоб вже почати ефективно реалізовувати все, що потрібно в сфері національно-патріотичного виховання. Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Миколайович.

Запрошую до слова голову Українського міжнародного форуму Косенка Станіслава Ігоревича. Будь ласка. Є Станіслав Ігоревич? Немає.

Слово надається головному експерту ініціативи "Реанімаційного пакету реформ" та реформування молодіжної політики Юзичу Юрію Петровичу. Будь ласка, Юрій Петрович.

ЮЗИЧ Ю.П. Добрий день! Дуже дякую комітету, який нас тут зібрав, бо за останні роки молодіжна політика в Україні дуже сильно маргіналізована, настільки, що після останніх виборів, наприклад, те, що Іван Крулько говорив, ми всі говоримо, що молодь не прийшла. А просте питання, що було зроблено для того, щоб молодь прийшла і молодь була активна, грубо кажучи, навіть ніхто не поставив. Тобто просто так в одну сторону говоримо.

Тому дуже слушно є засідання. І розуміючи, що в нас мало часу, а також, що є документ, який ми тут розглядаємо, то я визначив собі 5 тез, які покритикую, зроблю пропозиції, рекомендації, як їх можна сформулювати. Ось тут у нас є Кабінету Міністрів рекомендація, що доручити Мінмолоді реформування,.. ну, перший пункт легкий, забезпечити визначення серед пріоритетів питань працевлаштування молоді, забезпечення житлом, дотацій учасників АТО.

Це все добро, тільки якось воно трохи некоректно. Тобто цілий рік останній Міністерство молоді і молодіжні організації потратили на те, щоби написати концепцію молодіжної політики до 2020 року, яка була погоджена. Там було багато списів поламано, в тому числі по пріоритетах. І зараз визначаються якісь інші пріоритети, де зокрема немає першого, який там був прописаний. Це національно-патріотичне виховання молоді. То моя пропозиція хіба що підтвердити цю концепцію якось таким чином, або в іншому форматі, це дати ті пріоритети, які вже сформульовані в існуючій концепції. Не треба нам двох, трьох політик, які будуть розходитись, і потім хтось це буде використовувати, що саме на працевлаштування молоді треба більше грошей. Тобто це не правильно.

Другий пункт – це, що є якісь пріоритети фінансування. Це взагалі це не логічно, тобто якщо є якась певна політика не може бути в рамках цієї політики пріоритетне фінансування – це такий совковий винахід. Тобто, якщо є бюджет, він виділяється і він виділяється на ту політику, яка була затверджена. Якщо у

нас немає грошей, то треба ставити менше пріоритетів, а не робити пріоритетне фінансування.

Тому пропозиція є яка в цьому пункті сформулювати не про пріоритетне фінансування, а про збільшення фінансування молодіжної політики в структурі Міністерства молоді з одного відсотка, принаймні до двох. Хто не знає, в структурі Міністерства молоді на молодіжні питання йде 1,2 відсотка від загальних коштів, тобто це означає, що це реально Міністерство спорту, а молодь тільки використовується для того, щоб отримувати фінансування для лобістів спорту, по суті так виходить. Тому, скромна така пропозиція від одного до 2 відсотків – це зразу збільшить на 12 мільйонів молодіжну політику, трудно буде потім їх правильно організувати, але інструменти зараз є, зокрема, там постанови Кабінету Міністрів, про ті, що Іван Крулько розказував, державні андаменти і так далі. Тобто це буде абсолютно слухна пропозиція, тому пропоную вписати в протокол.

Третє – це доручити Міністерству соцполітики забезпечити здійснення заходів спрямованих на підтримку молодих сімей, тут так написано. Хто не знає, то у нас згідно нашого законодавства, Сімейного кодексу і Закону про соціальне становище молоді у нас може бути молодою сім'єю вважається навіть, якщо це дідусь 70 років, або заможний дід і молода дівчина 18 років – це теж молода сім'я. Тому як мінімум формулювання не коректне і його в законодавстві треба змінювати, але тут скоріше чоловіку, який виступав від Уповноваженого з прав людини, треба доручити допомогти сформулювати цей пункт, бо просто забезпечити здійснення – це ні до чого не призведе, плюс до того, я щось не дуже згоден з тим, щоб у такі сім'ї, де які не створені молодими людьми, які живуть у шлюбі, а молоді сім'ї їх підтримувати.

І четвертий пункт, тут є таке про молодіжне житлове кредитування, щоб виділити мільярд гривень. Уявляєте на всю спорт і молодь – мільярд, і на молодіжне житлове кредитування – мільярд. Хто не вникав в це діло, то виглядає нормально. А я вникав в це діло. Щоб ви розуміли, у нас зараз черга

приблизно в 100 тисяч людей, які все ж таки спромоглися і зібрали пакет документів, і оформили, і стоять на черзі в Фонді житлового кредитування. Ну, плюс-мінус там пару тисяч, але на око – 100 тисяч. Знаєте, скільки за 10 останніх років було видано таких кредитів? Хто вгадає? Всього-на-всього 10 тисяч. Це означає, що в принципі, існуючий фонд і існуюча програма не виконують своєї функції, і потрібно думати над іншими інструментами, як вирішити питання, а не як отримати побільше грошей.

Бо, якщо взяти наприклад недалеко від нас Сполучені Штати Америки, досить багату країну, яка має багато грошей, там держава не виділяє на це коштів, там існує громадська організація "Хабітат", яка будує будинки для молоді в півціні від того, які є на ринку. Причому, будують в основному волонтери і півціні за рахунок того, що залучаються інші волонтери: одна молодь будує іншим, щоб ті інші потім збудували її самі, і туди активно долучаються, і пенсіонери, і інші. Тобто вирішується питання громадою. Причому, якщо на державному рівні кредит під молодіжне житло, не на державному, а в комерційних банках, можна взяти під 3 відсотки, то в тій же громадській організації "Хабітат", яка створена громадськими ініціаторами, кредит на житло є під 1 відсоток. Тобто молода людина чи сім'я, може брати цей кредит і сплачувати.

Тобто нема сенсу нам вимагати з бюджету в той час, коли у нас іде реально війна, мільярд гривень на житло для молоді, яке тим більше не вирішить питання. Потрібно ставити про активний пошук тих нових форматів, в тому числі, привести на український ринок громадських організацій організацію "Хабітат", та, яка має великий досвід. І для того, щоб вони почали інвестувати підтримку нас в Україні, має бути, як мінімум, два "Хабітата" Україні.

І останнє питання щодо більш формального, тут є сприяти залученню молоді в діяльності місцевих органів виконавчої влади. В молодіжному середовищі експертному більше прижилася фраза "участь молоді в діяльності

місцевих органів". Тому що навіть Європейська хартія участі молоді в громадському житті, вона там акцентує на такому формулюванні. Тому це більше технічне замість "залучення на участь". Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Петровичу.

До слова запрошую керівника проекту розвитку молоді Програми розвитку ООН в Україні Профазі Віру Валентинівну. Будь ласка, Віра Валентинівна.

ПРОФАЗА В.В. Дякую.

Шановний пане голово, пане заступник міністра, народні депутати та учасники, дякую за запрошення. Я трішечки розбавлю, з гендерною рівністю вирівняю цю нашу сьогоднішню дискусію.

В першу чергу, хочу відзначити конструктивну роботу системи розвитку, системи ООН, в тому числі, зокрема, Програми розвитку ООН з Міністерством молоді і спорту. Міністерством молоді і спорту за своєю природою є тим органом, який акумулює всю інформацію і єдиним органом, який має всі інструменти і інформацію для того, щоб роботу всіх інших учасників процесу формування молодіжної політики направити в конструктивне русло. Власне, це ми можемо відзначити, і я тут не побоюся говорити, так само від імені системи ООН в Україні, відбулося у співпраці з міжнародними донорами.

Я приведу тут два приклади перед тим як трішечки сказати про конструктивну критику такої співпраці. Завдяки тому, що наші зусилля координувалися, нам вдалося, поки формувалася і затверджувалася, затверджується програма розвитку молоді, вже здійснювати ті заходи, які визначені пріоритетними в дорожній карті реформи, в програмі "Молодь – Україна" на 2016-2020 роки, про які сьогодні неодноразово зазначалося. Я

відзначу тут ту роботу, яку ми здійснили в плані працевлаштування молоді, а саме цього першого і найважливішого кроку, першого важливого вибору, який робить молода людина в побудові кар'єри, це вибору своєї спеціальності. Разом з Міністерством молоді і спорту ми створили портал "Моя кар'єра", який допомагає старшокласникам визначитись, куди ж їм поступати. Тому що, відверто кажучи, ми переконані, що кожний має займатися своєю справою: лікарі лікувати, вчителі вчити, а не будувати житло в свій вільний час. Мабуть, це буде конструктивніше. І ми побачили результат того, що ми таки вирішуємо проблему. Тому що вже перший тиждень існування цього сайту у нас відвідання 23 тисячі унікальних людей без практично будь-якої реклами, без копійки витраченої. Напевно, ми щось робимо таке корисне.

І друге, про що вже сьогодні говорив пан Іван Крулько, це програма "Молодіжний працівник", яка є першою за історію України інвестицією, власне, системною в тих держслужбовців, які працюють з молоддю, і ті неурядові молодіжні організації, які представлені в регіонах. У нас на даний момент за нашими підрахунками, це близько 4 тисячі тих людей, які вже є. У нас вже є молодіжні працівники, які працюють з молоддю як вразливою, не знедаленою, а вразливими верствами населення, так і просто молоддю. Це все, що ви можете собі уявити. Будь-яке проведення часу, який є за позаформальною освітою. Всі ці люди молодіжні працівники, їх є близько 4 тисяч сьогодні і вони ніколи за час незалежності України не отримували ніяких системних знань.

А як же працювати з молоддю людиною так, щоб їй було цікаво і щоб вона хотіла бути з ними, а не на вулиці? От власне, поки приймаються закони, програми, Міністерство молоді і спорту уже започаткувало цю програму, уже навчило 200 людей, близько, за рік, уже з нашою допомогою показало як працюють молодіжні центри, молодіжні працівники в Литві і в Німеччині, для не нас, не для, скажімо, тих людей, які тут сидять, а власне, для тих молодіжних працівників, які працюють у регіонах України і досить віддалених.

Отже, ці люди побачили, як працюють молодіжні працівники і центри в Європі, і вернулися сюди, щоби продовжувати цю роботу далі у нас тут, в Україні. Оцих два приклади вони надзвичайно нас надихають на те, щоби працювати і далі, і показують нам, що, мабуть, щось ми правильно робим.

А тепер трошечки до критики, яку ми здійснювали з самого початку роботи цієї команди Міністерства молоді і спорту, про те, що ми зазначали, що бракує інформації, бракує хорошої бази первинної інформації даних про те, як формувати молодіжну політику. Ну ось чому у нас пріоритет цей, а не інший? Ну, ми так інтуїтивно відчуваємо, але якихось підтверджень у нас актуальних практично не було.

Міністерство дослухалося до наших зауважень. І, власне, сьогодні вже деякі виступи я бачу використовували статистику, використовували результати дослідження яке система ООН, а саме ЮНІСЕФ, Програма розвитку ООН, Фонд народонаселення і Офіс координатора системи ООН допомогли зробити уже зараз, і результати цього дослідження будуть приведені, я думаю вже скоріше в цьому, на початку наступного місяця. Ось ми тепер вже знаємо, що в неурядових організаціях у нас бере участь лише 2 відсотка людей, 64 відсотки молоді ніколи не виїжджають за межі свого району, а так само близько 8 відсотків відзначають, що вони називають себе футбольними фанатами. От є з ними потреба працювати чи нема, коли це є в чотири рази більше ніж неурядових організацій. Тепер ми вже маємо базу, з якою ми можемо працювати і, власне, це є правильним, системним, міжнародним підходом, якщо ми про нього сьогодні говоримо.

На цьому я буду завершувати. Хочу так само сказати, що ми долучилися до розробки Закону про молодь, про який сьогодні говорили вже два народних депутати. І не без гордості скажу, що наша участь дає цьому закону міжнародну експертизу, а саме для цього закону ми здійснили аналіз, де знаходиться Україна на даний момент в порівнянні з рекомендаціями Угоди про асоціацію України та ЄС. І мені, от, наприклад, цікаво чи багато

міністерств на даний момент зробили таке глибоке дослідження з міжнародними експертами і порівняло національне законодавство не лише, яке стосується Міністерства молоді і спорту, а крос-секторальне і міжвідомче. І з кращими прикладами та рекомендаціями асоціації. Така робота зроблена з чим я і вітаю нас всіх. Думаю, що є місце для позитиву і нам гордості за свою роботу. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віра Андріївна. Ой, Віра Валентинівна, я перепрошую. За змістовний виступ.

Я впевнений, що ті зауваження, які пролунали тут в Мінмолоді та спорту, будуть вирішені. Думаю, що зробить міністр ще в заключному слові це пройде по цьому питанню, тому дякую вам.

І, знаєте, що я вам скажу, ми відчуваємо підтримку і ми повинні сьогодні рівнятися на ті європейські держави, які сьогодні вже молодіжна політика, не будемо скривати, більш розвинута чим у нас, більше і не тільки приділяється керівництвом держави уваги, але ще вони ці організації більш фінансуються. Давайте без цього питання ми теж далеко не поїдемо, давайте реально дивитися на ці речі. Тому це питання, Микола Миколайович, він згадував профільні міністерства, які ще не тільки Мінмолоді і спорту, а це Міністерство освіти, це Міністерство соціальної політики. А я ще хотів би сюди додати і Міністерство економіки. Тому що, знаєте, у нас от с Денисом Олеговичем та і з Міністерством молоді і спорту з міністром Ждановим ми добивалися – я не побоюсь цього слова – чи вибивали, як це можна сказати, ці 100 мільйонів гривень на дитячо-юнацькі спортивні школи.

Для порівняння. В 2014 році було виділено 200 мільйонів гривень. Ми зараз бачимо інфляцію, да, яка за цей рік минула. Ми і ці 100 мільйонів... ми вважаємо, що це дуже замало для того, щоб дитячо-юнацькі спортивні школи

сьогодні існували і надавали результати, тому що олімпійський спорт він починається зі ДЮСШа, ми повинні розуміти.

Ще що стосовно молоді, то ми знаємо, що якщо будуть ДЮСШа сьогодні розвиватися і якщо ДЮСШа будуть в належному стані, якщо ці школи будуть фінансуватися, то ми молодь заберемо з вулиць, і це теж є елементом національно-патріотичного виховання. Ми теж це розуміємо. Тому я ще хотів би додати від усіх профільних міністерство і Міністерство економіки. Дякую.

Запрошую до слова голову Всеукраїнської молодіжної громадської організації "Студентська республіка" Вієнянського Павла Матвійовича. Будь ласка.

ВІКНЯНСЬКИЙ П.М. Шановний Артуре Леонідовичу! Шановні народні депутати, представники міністерства, колеги з громадських організацій, інші учасники! Дякуємо за запрошення від імені всієї "Студреспубліки", що такий захід відбувся і, безумовно, потрібно робити більше і молодіжна політика має бути на найвищих державних і медійних рівнях. Це тема, яка потребує дуже серйозної уваги.

На чому хотів би наголосити зараз в невеличкому спічі? На декількох питаннях.

Перше, головне питання, воно філософське: навіщо взагалі потрібна державі молодіжна політика, окрім того, що просто є така тема, і десь вона прописана в нормативних актах; яку мету ми реалізуємо за допомогою комплексу різноманітних нормативно-правових актів та державних інститутів, які спрямовані на реалізацію державної молодіжної політики, яка функція у неурядового сектору по-серйозному, яка функція для реалізації всіх цілей і задач.

І тут би я хотів продовжити словами найбільш цитованої фігури нашого сьогоднішнього зібрання Івана Крулька, тими питаннями, які він підняв, може, незручними, з приводу того, що наша молодь, вона є занадто, як кажуть на Заході, фінансолізованою або економізованою, що в нас є нестача рівня громадянського виховання серед молоді. І тут є наріжне питання, ми завжди на ньому наголошуємо. На жаль, ми подавали відповідні пропозиції в міністерство, в робочі групи, які створило міністерство. Вони з різних причин поки не були враховані, але ми боремося і зараз хочемо, щоб це було долучено до резолюції.

Це питання майбутнього, це питання роботи майбутнього як один з пріоритетів міністерства. Бо, якщо у молоді немає перспективи, вона не розуміє, окрім того, що вона дуже любить цю Батьківщину, ми знаємо, що будь-яке кохання, як писав Маяковський, врешті-решт розбивається о быт. Тому, відповідно, треба перспективи. Молодь має розуміти, що, окрім любові до Батьківщини, є інші різні напрямки, де батьківщина йде назустріч, держава йде назустріч. І ми разом їх вирішуємо. І тут є питання знову-таки розвитку нашої країни. Ми знову будемо завжди наздоганяти когось. Так наздоганяємо, що вже останні за рівнем розвитку практично по всіх показниках в Європі. Або ми будемо бігти, пробувати, принаймні, наввипередки, щоб, як нам Бог дав найкращу землю, дуже освічених людей, розумних людей, по праву зайняти достойне місце, ми взагалі кажемо, серед 20 найбільш розвинутих держав світу. Але потрібно не соромитися ставити так питання, а як справжні чемпіони прагнути до лідерства. І це має бути прописано в тому числі в державних документах. Тільки тоді буде успіх і перемога. Тоді...

І тому пропонуємо додати 7 пункт до програми молодь, який так і назвати його – робота з майбутнім. Є відповідна комісія у Верховній Раді, це вимога переважної більшості керівників наших політичних сил, які є у Верховній Раді і поза Верховною Радою. І розробити навколо цього цілу низку ініціатив щодо наукового співробітництва, щодо роботи креативної молоді з різних країн світу, але переважно з української діаспори та з України, навколо просунутих питань

роботи з майбутнім. Питання модернізації України, які так потрібно і ставити, бо інакше ми завжди будемо, перепрошую, лузерами.

Наступне питання, це там, де стосується того, що ми закриваємо якісь дірки, що молодіжна політика, ми завжди якось виправдовуємося. І дайте нам хоч 2 відсотки. От коли буде такий підхід, завжди у нас буде молодіжна політика і рівень участі молоді в управлінні маргіналізований.

Як змінити ситуацію? Ну просто казати, що це є один з державних пріоритетів, що молодь це не красиве слово, що наше майбутнє. Я скільки займаюся молодіжною політикою і громадською діяльністю чую це вже, ну не один рік, мабуть, вже більше 10 років. Кожен новий уряд, кожні нові політики або не нові про це розказують, а з кожним роком все гірше. Відповідно, треба по серйозному на найвищому державному рівні це питання ставити, коментувати. І тут до вас, Артуре Леонідовичу, прохання, де можна і не можна навіть, навіть, де не можна, в неформальних комунікаціях на цьому наголошувати і тут, в середовищі молодіжних лідерів, молодіжного активу, ну ми є найбільшими союзниками.

Наступний напрямок, окрім питання роботи з майбутнім. Нам треба працювати в такому напрямку, я в цьому абсолютно переконаний, на жаль, ми втратимо цей тренд, як всеукраїнський статус молодіжних і дитячих організацій. Чому? Бо коли інституціоналізоване все українство, воно зобов'язує до діалогу в середині громадських організацій, зобов'язує з точки зору питання обирання керівництва, з точки зору діалогу різних організацій. Вони вже вимушені, перепрошую, а не тому, що вони дуже хочуть їздити один до одного в гості. Дотримання законодавства. А в нас виходить так, давайте речі називати своїми іменами, скільки реально в країні ВМГО і ВДГО, справжніх? Ну мабуть, ось на цій руці в мене, поки що 5 пальців, от мабуть не більше, справжніх, ті, які згідно статуту роблять відповідні речі, які проводять заходи, там, де є якісь люди, і мабуть, соціологія це показує. Оце, мабуть, члени цих організацій і є два з половиною відсотки. На жаль.

Чому, в тому числі? Тому що ми якось обходимо це питання на державному рівні, і тут скажу, може, знову ж таки не популярну і не скромну річ, до керівників таких великих організацій має бути відповідна повага, увага, акценти якісь. Не тільки іноді запрошення на якісь заходи, а статус. Бо тоді молода людина, яка йде до громадського руху через кар'єру, вона буде розуміти, що якийсь сенс просуватися по якихось щаблях, для того, щоб робити, в тому числі, громадську кар'єру, бо це завершиться для неї особистою успішною історією. Тоді будуть люди навколо бачити, що це не лузери якісь, яким не знайшлося місця в комерційному секторі чи ще десь, а це вдячна справа і це не якісь фанатики або міські божевільні, ну, нормальні адекватні люди. І тут справа держави якраз підтримати, нагородити, не через, як у мене сталося, не через 10 років громадської діяльності Арсеній Петрович цього року мені дав першу подяку від Кабінету Міністрів, організації, яка проводить проект з найбільшою громадською історією в Україні. За що я вдячний. А... потиснули руку один одному, посміхнулися, бо це певна була іронія, але все одно я дякую. А таких, як я, ще багато.

І, коли все буде робитись, тут банальністю завершу, правильно, по совісті, з повагою один до одного, з правильними акцентами, ну, і в країні буде тоді порядок і розуміння один одного. Відповідно три кити. Модернізація і робота з майбутнім має бути прописана в нормативних документах. Все українське: статуси, відповідна повага, фінансування, просування людей, підтримка їх. І третя річ, це, окрім національно-патріотичного виховання, що, безумовно, важливо, це громадянське виховання. Людина має розуміти, що її голос – це пряма, як я кажу, робота з майбутнім, це перспектива. Якщо вона продає за 200 гривень свій голос, вона продає своє майбутнє, вона продає свій рахунок в банку, який буде, свою ділянку земельну, все продає, вона продає частину території, рівно в оцей момент, коли їй нібито чогось не вистачає.

А в нас є ще одне питання, важливе, його трохи торкнувся і пан Кулеба, і Іван – бідність наших людей. Я персонально знаю історію з цих виборів, коли люди самі шукали куди продати голос, бо, наприклад, у курсантів університету

Шевченка, військових, у них стипендія знаєте скільки? 250 гривень. І для них ще 250 гривень – це поїсти трошечки, м'яса купити. Там не всі з багатих сімей. І це те, на чому також держава має зосередити свою увагу, що є бідність, є зубожилість. І це не всі студенти купляють екзамени, не всюди є корупція. Є звичайні, працюючі, талановиті, і держава має їх всіляко підтримувати.

Я ще раз дуже дякую за увагу, за те, що дали можливість висловити те, що давно накопало.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Матвійович.

Ви знаєте, наш комітет завжди працював і працює з громадськими організаціями, з молодіжними організаціями. І я впевнений, що разом ми зможемо зрушити з цього місця те, що є на сьогоднішній день.

Але ж я не зовсім згодний, що нема ніякого руху в цьому напрямку. І наш комітет, і сьогодні Мінмолоді і спорту багато робить. Але ж ви розумієте, що неможливо за 24 роки, коли руйнували страну, руйнували молодь, не було ніякого патріотичного виховання (я згоден з вами), тому що ну воно було, на погляд тих старих політиків, воно було непотрібне. Ми всі так розуміли: з ким же ми будемо воювати, нам ні з ким воювати. З одного боку, у нас є старший брат – Росія, з другого боку – Євросоюз, і ми нікому не потрібні. Але ж ви бачите, що біда прийшла в наш дом, і ми сьогодні всі маємо з цього зробити певні уроки. І ми не тільки будемо це... про це розмовляти, а будемо ще й працювати в цьому питанні. Дякую вам.

Прошу до слова голову громадської спілки "Національна молодіжна рада України" Колобова Андрія Андрійовича. Будь ласка.

КОЛОБОВ А.А. Доброго дня! Дякую, шановні колеги, за ваш час і участь в сьогоднішньому круглому столі.

Дуже приємно побачити представників від Міністерства молоді та спорту, але хотілося б також крос-секторальне співробітництво таки підтримати і запросити ще на майбутнє обговорення представників від інших міністерств: і соціальної політики, які займаються великою кількістю питань молоді, і інших міністерств. Навіть, мабуть, Міністерства внутрішніх справ, тому що в цьому році вони працевлаштували стільки полісменів, що це найбільше вирішення питання працевлаштування молоді на сьогоднішній день в нашій країні, на жаль. Можна сказати ще багато про крос-секторальне співробітництво, але у нас зараз на порядку денному існує Закон "Про освіту", в якому був великий розділ про неформальну освіту. І шкода дивитися на пропозицію збільшити кількість участі молодіжних організацій, які приймають участь у проектах "Расмус плюс", яка є програма об'єднана між молодіжними проектами і освітніми проектами, що ми не звертаємо увагу на суть, що Європа пішла по шляху об'єднання спортивних молодіжних і освітніх проектів, а у нас зараз в країні створюється система неформальної освіти окрема у Мінмолоді, окрема – у Міносвіті. Така сама історія була з патріотичним вихованням, але, на щастя, консолідувались різні міністерства і прийшли до спільної державної стратегії програми. Хотілось повернутись до цього питання, тому що від цього буде відштовхуватись і бюджет.

Також підтримую ініціативу Юрія з приводу житлового кредитування, 1 мільярд гривень – це така сума на сьогоднішній день, якщо ми не виділимо окрему соціальну категорію, наприклад, воїни Антитерористичної операції, які мають отримати це житло, а будемо знову намагатись роздати всім і не отримає ніхто по результатах. Так ще є в нас борги перед тими, хто отримав ці кредити пільгові державні за попередні 15 років, що не є зовсім конструктивним. Також хотілося б сказати про те, що на сьогоднішній день можна багато говорити про новий закон, про молодь, але треба починати з того, що є на сьогоднішній день.

На сьогоднішній день Міністерство молоді та спорту являє собою інституцію, яка має конкурс молодіжних проектів і експертів, які взаємодіють з міжнародними інституціями.

Дуже дякую UNDP за роботу і за ресурси, і за підтримку плеча, тому що якби не UNDP мені здається карта реформ міністерства складалася б з малої частини пунктів та кроків якби була відсутня міжнародна підтримка міжнародних організацій.

Коли ми кажемо про патріотичне виховання треба розуміти, яка роль держави в державній молодіжній політиці, а не тільки в міжнародних інституціях. І в нас на сьогоднішній день от є конкурсних проектів про які було запропоновано представникам, які розробляли Закон про молодь, скасувати його і створити гарний механізм іншої нової інституції. Це добре, але якби була довіра до вже існуючих процесів.

На сьогоднішній день, як вже казав Павло, в нас нема великої кількості ВМГО - всеукраїнських молодіжних громадських організацій. Але 12 мільйонів Державного бюджету використовується на те, щоб підтримати саме цю вузьку категорію організацій і на жаль, більше ніхто не має права до неї долучатись. Ні локальні ініціативи, навіть, якщо вони мають загально-національний пріоритет, в тому числі на міжнародній арені.

Такі як європейська молодіжна столиця, яка була подана аплікація від Камінця-Подільського, але програна, тому що ресурсів місцевий район навіть немає бюджету по молоді взагалі. А на національному рівні використовувати національний бюджет неможливо.

Тому є дуже проста пропозиція. У Міністерства молоді та спорту, як знаю, вже розроблено проект постанови Кабінету Міністрів, щоб комітет Верховної Ради допоміг змінити цю постанову і розширити можливість участі в конкурсі, не тільки всеукраїнських організацій, які на сьогоднішній день, навіть згідно закону, який був прийнятий у 2011 році про громадські об'єднання, не має такої мети, щоб підтверджувати в юстиції, що в тебе є осередки, мінімум, в половині областей. Тобто зараз будь-яка організація може отримати цей статус всеукраїнськості, але міністерство звужує коло, з ким воно працює, до 150 організацій, з яких там реально, якщо 20 набереться, то це добре, а інші

залишаються поза бортом, що є апіорій, нонсенс. Навіщо мати державний конкурс, який розповсюджується замість 10 тисяч молодіжних організацій на спеціальних 150?

Також хотілося б звернути увагу на, взагалі, систему з молодіжними організаціями. Було вже запропоновано прибрати дитячі організації чи залишити дитячі організації, чи змінити вік молоді. Це, звичайно, все добре і цікаво. Але, як ми можемо рахувати кількість участі молоді на виборах, навіть і ті, які закінчилися, коли в нас в країні немає політичних молодіжних організацій? А чому нема? Тому що будь-яка молодіжна громадська організація, яка зареєстрована в Україні, написана як не політична молодіжна організація.

У нас є, існує прогресивний закон, який був нещодавно прийнятий, де є шлях фінансування політичної партії. Ми пропонуємо створити механізм і всередині партії мати механізм створення молодіжної організації, і мати механізм, як фінансування дорослої партії так і фінансування молодіжної організації. Тому мені здається, що нонсенс, коли молоді люди не мають уявлення, яким чином вони можуть вступати до політичної партії, як вони можуть там зростати, як вони можуть мати всередині політичний ліфт (?) Хоча це не стосується безпосередньо молодіжних організацій, але ми відчуваємо, що цього недостатньо. Бо, коли люди займаються громадською діяльністю, їм треба кудись переходити і займатися вже політичною, дорослою діяльністю і впливати на процеси прийняття рішення безпосередньо. Але, на жаль, таких механізмів на сьогоднішній день нема.

Тому я дві конкретні пропозиції до комітету. Ми готові напрацювати внесення змін до закону України про фінансування політичних партій, додати туди молодіжки, і створити ці молодіжки як механізм залучення молоді до процесів прийняття рішення всередині партійної історії.

Ну і, звичайно, як можна говорити про збільшення бюджету Міністерства молоді, поки нема довіри до конкурсу, який проходить, який витрачає там 90 відсотків всього бюджету молодіжної політики. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Андрійович.

Слово надається керівнику проекту з молодіжного будівництва "Зелений Дім" Шергею Олександрю Григоровичу. Будь ласка.

ШЕРГЕЙ О.Г. Дякую.

Доброго дня всім! Як сьогодні вже було сказано багато про молодіжну політику, багато про молодіжне будівництво, ми саме пропонуємо частину по молодіжному будівництву. І завдяки інноваційним технологіям в ньому, ми можемо так я коротко розкажу, як би вирішити частину тих питань, які зараз не є вирішені в міністерстві.

Можна, я так коротенько? Почнемо зі здоров'я. Завдяки нашому будівництву собівартість того як пан Денис Сельнтєв сказав, що собівартість будівництва за нашою технологією, зменшується до 70 відсотків, тобто ми економимо 70 відсотків собівартості самого будинку так скажемо. За рахунок того, що молода людина, яка наприклад є ще студентом, чи в неї вже є зараз молода сім'я, але проблема – немає свого власного житла і ця молода може піти на якусь роботу скажемо, там в середньому на 3 тисячі гривень. І за попередніми даними як була Програма сприяння молодіжному будівництву, перший внесок вона зробить 6 відсотків, тобто це є 3 тисячі 600 доларів, наприклад, перший внесок молодої людини. Молода людина, якщо вона буде працювати цілодобово за 3 тисячі гривень, вона за кілька років заробить ці перші внески. Хоча, як ми знаємо, з 28 травня постановою Кабінету Міністрів було припинено фінансування цієї програми. Тобто ті люди, які вже отримали

якісь кредити в комерційних банках, вони залишилися без державної допомоги. І відповідно, ті люди, які зараз стоять на квартирному обліку, молоді сім'ї, вони теж не мають можливості отримати ні кредиту, ніякого фінансування з боку держави.

Тому, чому багато людей, багато молоді після свого навчання їдуть, наприклад, за кордон в ту саму Польщу заробляти гроші? Елементарні причини, тому що в людей немає забезпечення. Вони не мають, вони їдуть туди для того, щоб заробити собі на житло тут. Вони їдуть туди, заробляють, потім повертаються, купляють квартиру і живуть далі вже в Україні.

Чому не можна, наприклад, запропонувати цій же молодій людині побудувати самій собі цей будинок? Тому що вона має перспективи, так і цим самим ми як би заберемо питання патріотичності. Тому що, якщо це буде на рівні державної програми, яка людина не буде любити свою державу, в якій сама держава їй пропонує можливість? "Будь ласка, ти маєш мінімальні затрати грошей, побудуй собі квартиру". І причому, мінімальні затрати – це, наприклад, вступ до будівельного кооперативу. І ця мінімальна сума буде, наприклад, тисячу доларів. Тобто людина за тисячу доларів і при можливості роботи після навчання або після роботи, або навіть замість роботи, тобто є можливість працевлаштування на цьому проекті. І людина працює всього-на-всього 4 години в день, тому що це як би максимально допустиме фізичне навантаження для любої людини, молоді в тому числі. І всього-на-всього за 2 роки, за 2 роки людина отримує двокімнатну квартиру 90 квадратних метрів або 3 трикімнатну квартиру. Тобто за нашим проектом менших квартир немає.

Ми вирішуємо питання здоров'я, тому що у нас в нашому проекті забезпечується екологія житла, тобто це санітарне зонування. Людина, наприклад, не буде у брудному взутті йти через всю квартиру до ванної для того, щоб помити руки. Вона, наприклад, при вході є такий невеликий санвузол, скаже так, умивальник для того, щоб людина могла зразу помити свої руки або, вигулявши собаку, помити лапи собаці. І за рахунок біологічних

матеріалів, які ми використовуємо в будівництві, це відбувається іонування, озонування самої квартири. За рахунок цієї технології людина, забирається теж шкідливий вплив від техніки побутової, яка, ви знаєте, теж дають своє електромагнітне випромінення.

Теж питання здоров'я ми вирішуємо, тому що в кожному будинку, в кожному проекті у нас запланований басейн, який буде обслуговуватися за рахунок кондиціонування загального будинку. Виробляється скидне тепло, це в принципі, це тепла вода. Ми кондиціонуємо будинок, ми отримуємо від цього кондиціонування, по-перше, теплу воду для свого будинку, по-друге, ми робимо теплу воду настільки, що можна зробити в кожному будинку басейн, для людей, які там після роботи, тобто для кожного, хто проживає в цьому будинку.

Відповідно психологічне ми забираємо навантаження, тому що кожна молода людина в першу чергу так крім політики, крім якогось фізичного здоров'я вона переймається житлом. Тобто, якщо ми забезпечуємо житлом людину, то вона вже не буде переживати, вона не буде хвилюватися, і у неї буде можливість вже задуматися, що я, наприклад, хочу бути там спортсменом, я йду вже вузько направлено. Так? Власне, і відповідно буде і щаслива сім'я, тому що кожна щаслива сім'я переймається, в першу чергу, ну на нашу думку, питанням житла. І, відповідно, народжуваність збільшиться, тому що люди вже будуть знати, що а, моя сім'я, моя молода дитина вона буде в здоровій квартирі, в іонізованій квартирі, в комфортній, і це вже буде у власній квартирі.

Далі. Що стосується регіональності. Це може бути, наприклад, державна програма, яка діє по всій Україні, тому що молоді сім'ї стоять на квартирному обліку по всій Україні, і вони стоять там не менше 5 років. Так знаю, є... також на власному досвіді, є знайомі, які там вже більше 6 років стоять. Відповідно це будівництво планується... гарантії будівництва йдуть від того, що молода людина сама відповідає за скільки вона побудує свій будинок,

свою квартиру. Тобто ніякий забудовник не буде відповідати за те, що... у нас немає зараз фінансування, ми будемо 5 років будувати цей будинок. Ні, молода людина сама відповідає, вона є членом кооперативу, вона відповідає, вона контролює, за скільки часу буде побудований один будинок. Тобто середня з попередніх даних середня як би термін будівництва це 14 місяців. Тобто молода людина приїжджає. Якщо перевести еквівалент тих будівельних матеріалів, які виготовляються... молода людина в гроші, це в середньому три тисячі доларів. Тобто в місяць. Яка молода людина може першою роботою мати фінансування в три тисячі доларів в місяць? Відповідно ця державна програма може бути і по всьому... по всій Україні, і не тільки як допомога молоді, а й, наприклад, допомога тим молодим людям, які постраждали і в Донбасі, і частково навіть і, якщо хочете, навіть відбудова Донбасу може бути забезпечена цим. Тому що кожна людина, яка втратила там житло, вона хоче зараз мати своє житло, вона хоче повернути, а держава цього не може забезпечити. Тому наша програма, наш проект будівництва "Зелений дім"...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Григорович, я перепрошую. У нас ще є виступаючі.

ШЕРГЕЙ О.Г. Так, я вже закінчую. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Григорович, я хотів би... Ця тема, яку ви підняли, вона дуже важлива, це молодіжне будівництво. Тому що багато дійсно молодих сімей сьогодні знаходяться без квартир, неможливість купити в комерційній структурі сьогодні придбати собі житло. І те, що казав Микола Миколайович, який зараз поїхав, представник Президента, те, що люди, то єсть молодь не хоче створювати повноцінні сім'ї.

Але ж ми повинні розуміти, я вже звертався, я говорив про те, що, знаєте, і Москва не сразу строилась, як кажуть. Зараз керівництво держави робить багато кроків, і ми ці кроки вже бачимо. Це реформування окремих галузей, окремих міністерств. Наприклад, от ми бачимо сьогодні дуже така важлива реформа в Міністерстві внутрішніх справ України. Ми бачимо, що десятки тисяч молодих фахівців, молодих людей сьогодні набираються в поліцію. Це вже правоохоронці другого... європейського рівня будуть. І ми бачимо, що заробітна платня в них вже достатньо висока. Ці вже нові фахівці, ця молодь, вона вже не буде думати, як виїхати за кордон, як виїхати для того, щоб для себе знайти велику заробітну платню, тому що ми розуміємо, коли 2 тисячі гривні сьогодні заробітна платня у фахівця з вищою освітою, це ганьба. Він не зможе, на жаль, сьогодні і вкласти цю першу тисячу умовних одиниць для того, щоб почати своє молодіжне будівництво.

Тому ці реформи вони дуже важливі для нашої держави. І я впевнений, що не тільки Міністерство внутрішніх справ України, яке сьогодні є прикладом для заняття молоді, яку молодь вони забрали з вулиць, молодь, забрали з комерційних структур, тому що заробітна платня вона не маленька на сьогоднішній день. Бо я не буду казати, що вона велика, але вона не маленька – це перше. Ми створюємо нову правоохоронну систему.

По-друге, ми сьогодні вже фахівці, європейська поліція вже буде приблизно мати європейську заробітну платню – це, по-перше. Тому я впевнений, що те, що ми робимо воно має сенс. Дякую вам Олександрє Григоровичу.

І слово надається голові правління альянсу "Україна за сім'ю" Орлову Віталію Миколайовичу.

ОРЛОВ В.М. Добрий день, шановне панство! Дуже дякуємо за цей час, цю зустріч, коли ми можемо, дійсно, розглядати молодіжні питання і, головне,

знаходити ефективні рішення. Я вибачаюсь, бо я думаю російською мовою, а буду говорити українською, бо живу на Сході України.

Рік тому ми їхали з сином в машині, і він побачив український прапор на іншому авто і каже: "Папа, дивись... ". Чотири роки йому. "Дивись, Уклаїна". Кажу, синочок, а що таке "Уклаїна". Інтересно знати, що думає пацан. Що таке Уклаїна? Він так думався, каже, ну Уклаїна – це щось нове.

І, ви знаєте, кожен із нас хоче жити в новій Україні. І марно сподіватися, що прийдуть зміни, якщо ми будемо робити те, що робили останні десять років. І те, що зараз є в нашій країні найсильнішим, найдорожчим, золотовалютним діамантовим фондом в нашій країні є молодь. Це талановита, це прогресивніший прошарок суспільства і єдине, чого не вистачає сьогодні нашій молоді, це якісних цінностей. Бо, як вже сьогодні казали, за 200 гривень трошки продали. Він сьогодні продав голос, а післязавтра він буде десь там працювати в держадміністрації. Що ще продасть?

А цінності будуються в сім'ї. Я згоден з Миколою Миколайовичем, що ми говоримо про все, що завгодно, але не говоримо про сім'ю, де цінності народжуються.

Революція гідності, яка була в нашій країні, гідність – це цінність. І стільки було батьків і синів на площі, скільки зараз батьків і синів воюють на Сході. Головні цінності, вони починаються в сім'ї, і зараз яка проблема в нашому суспільстві – це культура сироти.

Що таке культура сироти? Які її ознаки? Перше. Сирота постійно щось комусь доказує. Постійно хоче комусь, щось доказати: подивись, я є! Подивись, я вмію щось! І це не на різних рівнях.

По-друге, дуже велика залежність від думки оточення. Що про мене скажуть? І це всі, це не тільки молодь. Навіть вирішення конфліктів: не примиритися, а покарати. Це культура сироти.

Звідки вона взялася? Вона взялася з того, що в нашій країні зараз 70 відсотків без батьківства. У доньки мого друга, вона вчиться в 9 класі, 30 дітей. Ви знаєте, скільки дітей живуть зі своїм батьком в цьому класі? Чотири, де свій батько. 61 відсоток розлучень в Україні, це середньостатистична за всі роки незалежності.

Ви розумієте, навіть вирішення питання молодіжного житла, ми вирішуємо з культури сироти. А знаєте чому? Тому що ми звикли з совдепівської системи, що нам держава щось винна. Дайте нам, будь ласка!

А сини. Хто такі сини? Вони беруть відповідальність. Сирота каже: що я крайній? А син каже: я крайній. Розумієте?

А чому ми сьогодні не кажемо, слухайте, а давайте допоможемо заробити нашій молоді на своє житло. Чому ми не говоримо: слухай, стань заможним, допоможи країні. Ми сьогодні патріотичне виховання, ну, трошки так зливається до носіння прапора і вишиванок. Дорогі друзі, якими телефонами ви користуєтесь? В кого є український телефон, який зроблений в Україні? Україна, да. А в кого ще український є? Шановні друзі, слава Кореї, слава Штатам. А хто їздить сьогодні на українському авто, підніміть руку. Да, скільки відсотків? Слава Японії. І так далі.

А хто носить одержу від українських кутюр'є? Трошки вже більше, да, я так розумію. Слава Італії. Ну, ви вибачайте за таку трошечки розмову, але нам потрібно говорити чесно. І виховати в нашій країні, допомогти молоді, просто їм треба допомогти. В них все є, правда, дорогенькі?

Тому ми зробили деяке опитання і опитали півтори тисячі молодих людей. Запитали одне питання: "Скажіть, до кого ви звернетесь, коли в вашому житті буде дуже складна ситуація?" Знаєте, скільки відсотків сказали, що звернусь до тата? 1 відсоток. Півтори тисячі молодих людей.

Наш обов'язок – повернути дітей обличчям до своєї сім'ї. В Радянському Союзі з пологових будинків вже забирали дітей від матері. Бо на 3 дні, коли

забирали, хтось, може, пам'ятає, коли мати народжувала, на 3 дні. Це не медична взагалі сфера, це з часів Сталіна пішло, – ну, це таке окреме питання, – для того, щоб зробити в дитині комплекс неповноцінності. Табори, яслі... Ми працюємо з норвежцями. Кажу: "От дитину в садик хочу віддати", каже: "А що це таке?". Кажу: "Ну, як, щоб так трошечки свободніше". Він каже: "А навіщо?". Кажу: "Ну, як, ти працювати можеш". Каже: "Ні, в нас такого немає. В нас мама з дитиною". Розумієте, у нас система сироти, і якщо ми корінно не будемо на це дивитися, ми будемо витратити мільйони і мільярди на допомогу в житті, в усьому, що завгодно, і сотні тисяч наших молодих людей будуть від'їздити за кордон.

Тому, є дві системи освіти, є дві системи освіти. Перша – грецька, а друга – єврейська. В чому різниця? Грецька система - це коли береш дитину і віддаєш мудрим сатрапам, і ці мудрі сатрапи передають знання. А єврейська система – це коли батько бере свого сина, вони йдуть, домовляються з кимось по бізнесу – він його вчить життю. Сьогодні в нашій державі і країні, ну так получилось, що совдепія у нас була позавчора, так сталося. Але нам не можна в цьому залишатися, бо ми готуємо зараз людей, дітей до екзаменів випускних, потім впускних, до олімпіад, до змагань, до чого ми тільки не готуємо, а тільки до життя не готуємо – парадокс.

А кожній людині просто для того, щоб вона ефективно жила, треба мати п'ять навиків, кажу як професійний сімейний психолог, який вже за останні 5 років допоміг 5 тисячам сімей. П'ять навиків, дуже прості.

Перше. Треба навчити людей взаємодіяти з іншими людьми. Якісна комунікація. Якщо ми навчимося, наші молоді люди навчаться комунікувати, вони домовляться з ким завгодно. Правда? Друге. Це знати, як бути чоловіком і дружиною, батьком і матір'ю. І Ізраїлі ми були, робили там сімейні канікули, і там з 6 класу вже вчать дітей, як бути дружиною і як бути чоловіком. Розумієте? Як бути батьком і матір'ю. Бо там 10 відсотків розлучень.

Третє. І друге, як покохатися і не помилися. Бо кожна молода людина, вона не так хоче дуже громадською діяльністю займатися. Це мода, яку їм так "привили" через гранти: займайся і буде у спіх. Вона хоче створити сім'ю. Правда? Міцну сім'ю, гарну сім'ю, де діточки є, де вона як сім'я може впливати на суспільство і додавати плюс своїй державі.

Третє. Це взаємини з грошима. Бо у нас всі шукають, хто дасть. А якщо ми навчимо, візьмемо з цього мільярда там 100 мільйонів, 10 мільйонів, і ті сім'ї, ті 100 тисяч сімей будемо навчати, як їм заробити гроші. Бо у нас люди знають математичні алгоритми, а як заробити гроші не знають. Бо це викорінювалося, розумієте?

І четверте – це виявити свої дари і таланти і рухатися своїм призначенням. Це четвертий навик.

І п'ятий – це акумулювання одвічних християнських цінностей в своєму житті. Бо без цінностей... Ще одну хвилинку буквально, будь ласка.

Тому пропонуємо, що робити. Що робити?

Перше. Це досвід Польщі. В Польщі 27 відсотків розлучень і дуже ефективна економіка. Чомусь в Польщу дуже багато поїхали. Да? На жаль. Ті, хто хочуть вступити в шлюб, обов'язкове навчання... взагалі навчити, що таке шлюб, як подолати ті проблеми, які будуть в шлюбі. Бо у нас 30 відсотків розлучень в перші п'ять років шлюбного життя.

Потім, якщо людина хоче народити дітей і в жіночій консультації не вчити просто... точніше вчити, як народити, як годувати природньо, але вчити, як бути батьком і матір'ю, бо у нас всі знають, як зробити дітей, а що з ними робити, коли вони вже з'являться, не знають. І тому ми пропонуємо навіть на рівні закону внести обов'язкове навчання. Бо у нас є обов'язкове навчання, якщо людина хоче сісти за кермо, їздити там скількись, а прожити 50 років в шлюбі щасливо, а привнести цінності в майбутнє покоління – у нас цього немає.

Чому? Надежна Константиновна Крупская в 20-х годах говорила следующее: "Семья – это исчадие буржуазии, с которой нам нужно нещадно бороться".

І я думаю, що нам треба від цієї совдепівської ментальності відійти, бо те, що ми маємо, це наслідок незвертання уваги на родину з боку держави, неакумулювання цих цінностей і не... Ми не готуємо людей до життя. Навіть в фінських школах там немає домашнього завдання. Чому? Тому що дитині треба проводити час з батьками, просто. Чому в Норвегії до 16 години люди працюють тільки? Щоб був час з родиною. Я запитав, слухай, а друга зміна? А він каже: а що це таке? Ну, більшість людей вони не знають, ну, розумієте, це інші цінності.

І останнє. Щоб залишити молодь в нашій країні і щоб вона нікуди не поїхала, нам треба зробити або альтернативне, або зовсім реформувати систему освіти, бо вона, ну, вона не гожа, вибачте. Людина, яка закінчує, 5 років вчиться, потім виходить, і вона не працює за своєю спеціальністю, 20 відсотків всього працює за спеціальністю. І то та людина, яка приходить працювати, їй кажуть, слухай, малий, забудь про все, чому тебе вчили, ми зараз тобі скажемо як це в житті. Ну, всі розумієте? І може гострувато я сьогодні говорю, але, шановні друзі, щоб вилікуватись, треба признати діагноз і потім зробити конкретні кроки.

Тому обов'язкове навчання сім'ям, молодим людям про сімейне життя, це перше. Друге, навчати батьків бути батьками, бо вони не знають, як це робити. Створювати коворкінг-центри і сіті-інкубатори, місце, де молодь може створити, знаєте, другий обличбук, другий Фейсбук і щось інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Миколайович, я...

ОРЛОВ В.М. Все дякую. Вибачайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дуже перепрошую, завершуйте, тому що у нас вже трансляція закінчується, і ми повинні бути в прямому ефірі, і ще є там пару слов, хто хоче сказати. Дякую.

ОРЛОВ В.М. Я дуже дякую.

Я прошу дуже, останнє, звернути увагу на сім'ю. Без сильної сім'ї, розумієте, сильна держава – це сильні громади і міста. А сильні громади і міста – це сильні сім'ї. Без цього ми нікуди не підемо далі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталію Миколайовичу.

Шановні колеги, на жаль, у нас час вже обмежений. Круглий стіл у нас потрошку завершується.

Тут багато пропозицій і зауважень було до Міністерства молоді і спорту. Так як у нас присутній... І побажань, може більше побажань. Але ж я хотів, як у нас присутній заступник міністра, я хотів би надати йому слово і потім його заключне слово. Дякую.

МОВЧАН М.П. Дуже дякую, Артуре Леонідовичу, шановні колеги.

По-перше, я хотів би всім вам подякувати за запрошення сюди, шановним депутатам, нашому комітету, хотів би подякувати за дуже цікаву доповідь і презентацію Івану Івановичу Крульку, який є партнером нашого міністерства, у нас є активна співпраця. Так що велике вам спасибі.

Дякую пані Вірі Профазі за співпрацю з ПРО ООН. Тому що, як ви знаєте, зараз не просто і з фінансової точки зору, і це тільки завдяки нашим донорам, у нас відбувається співпраця, і ми вивчаємо іноземний досвід, і в тому числі в рамках реалізації Угоди про асоціацію України ЄС. А також дякую всьому нашому шановному громадянському суспільству, молодіжним організаціям за цікаві думки та побажання, які ми як міністерство обов'язково врахуємо. Тому що я розглядаю всіх нас, ми не є опоненти, ми є партнери. Ви – наші партнери, ми – ваші партнери, ви – наші партнери, ми спільно будемо молодіжну політику України. Тому ми маємо спільно вирішувати. І тому, до речі, і мета цього круглого столу, щоб ми обговорили спільно наші проблеми, побажання, що ми маємо зробити, що ми маємо поліпшити і куди ми маємо рухатися. Звичайно, завжди є можливості для поліпшення і самовдосконалення.

Хотів би звернути всю нашу увагу і вашу також щодо концепції державноцільової соціальної програми "Молодь України", яка була затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів. Всі ті питання і проблеми, які ви порушували, вони містяться в цій концепції: і питання зайнятості, і питання житла. Йде констатація факту, де цих проблем, що ми маємо робити, щоб ці проблеми вирішити, які саме проблеми.

Тому я всіх закликаю, всіх присутніх тут приходьте у понеділок на 16 годину на обговорення. Кожен ваш голос, кожна ваша думка буде вартою, і ми будемо раді вас почути. Пишіть до нас, звертайтеся.

Питання конкурсів. У нас конкурс відбувається в рамках законодавства. Звичайно, що якщо є якісь питання, то треба вносити зміни до законодавства і міняти систему. Але, ще раз наголошую, вони відбуваються законно, прозоро і в рамках законодавства.

Я думаю, що у нас мають відбутися в майбутньому парламентські слухання по цій державній цільовій програмі, так що це питання буде обговорюватися і обговорюватися, так що вносьте всі ваші пропозиції.

В мене все. Я вам дуже дякую за увагу. І чекаємо вас у понеділок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Петрович.

Шановні учасники засідання, ми з вами получили, і тут пролунало багато пропозицій, багато слушних пропозицій. Наше з вами завдання – узагальнити це і забезпечити можливість їх реалізації. Наш комітет завжди працював і буде працювати з громадськими організаціями, з молодіжними організаціями. На законодавчому рівні ми підготуємо багато законопроектів, які будуть сприяти сімейній політиці, сім'ям, розвитку патріотизму.

Я думаю, що обов'язково, найближчим часом, у квітні 2016 року, ми проведемо парламентські слухання про становище молоді на тему: "Формування патріотизму та національної свідомості дітей та молоді в сучасних умовах". Я думаю, що це ми обов'язково зробимо.

На жаль, не так зараз швидко постанови у нас голосуються, і ми вже говорили на цю тему. Але ж я впевнений, що найближчим часом, вже всі вибори закінчилися, і всі народні депутати будуть працювати на своєму робочому місці. А інакше, нехай складають мандати і нехай заходять ті люди, які сьогодні готові працювати на державу, а не на самих себе.

Тому хочу подякувати усім присутнім за участь, за обговорення і побажати здоров'я, щастя, душевної наснаги. Упіхів всім нам і розквітанню нашої державі. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям Слава!